

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش قرآن

پایه اول (هفتم)
دوره اول متوسط

این کتاب همراه لوح فشرده متن قرآن کریم با قرائت ترتیل است.

۱۳۹۲

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی ابتدایی و متوسطه نظری
نام کتاب: آموزش قرآن دورهٔ اوّل متوسطه (هفتم) - ۱۱۲
مؤلفان: یونس باقری، سیدمهدی سیف، سیدهادی محدّث، سیدمحمدحسین میرباقری و مسعود وکیل
ویراستار: محمدکاظم بهنیا
آماده‌سازی: ادارهٔ کلّ نظارت بر نشر و توزیع موادّ آموزشی
با همکاری مرکز طبع و نشر قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران
نظارت بر چاپ و توزیع: ادارهٔ کلّ نظارت بر نشر و توزیع موادّ آموزشی
تهران: خیابان ایرانشهر شمالی-ساختمان شمارهٔ ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)
تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۹۲۶۶ ۸۸۳، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹
وب سایت: www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ: سیّد احمد حسینی
مدیر هنری: مجید ذاکری یونسی
طراح گرافیک، طراح جلد: محمّد عبّاسی
تصویرگر: استاد صادق صندوقی
صفحه‌آرا: حسین وهابی
حروفچین: زهرا ایمانی نصر، سیّده فاطمه محسنی
مصحح: زهرا رشیدی مقدم، شاداب ارشادی
امور آماده‌سازی خبر: اعظم هاشمی
امور فنی رایانه‌ای: حمید ثابت کلاچاهی، پیمان حبیب‌پور
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران تهران: کیلومتر ۱۷ جادهٔ مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)
تلفن: ۵ - ۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»
سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ اوّل ۱۳۹۲
حقّ چاپ محفوظ است.

قرآن یک رحمتی است برای همه بشر.

امام خمینی (رحمة الله علیه)

فهرست

ششم	پیشگفتار
۹	درس اول جلسه اول
۱۵	درس اول جلسه دوم
۲۰	درس دوم جلسه اول
۲۵	درس دوم جلسه دوم
۳۰	درس سوم جلسه اول
۳۴	درس سوم جلسه دوم
۳۹	درس چهارم جلسه اول
۴۵	درس چهارم جلسه دوم
۵۰	درس پنجم جلسه اول
۵۴	درس پنجم جلسه دوم
۵۹	درس ششم جلسه اول
۶۳	درس ششم جلسه دوم
۶۸	درس هفتم جلسه اول
۷۲	درس هفتم جلسه دوم
۷۷	درس هشتم جلسه اول
۸۱	درس هشتم جلسه دوم
۸۷	درس نهم جلسه اول
۹۱	درس نهم جلسه دوم
۹۶	درس دهم جلسه اول
۱۰۰	درس دهم جلسه دوم
۱۰۵	درس یازدهم جلسه اول
۱۰۹	درس یازدهم جلسه دوم
۱۱۴	درس دوازدهم جلسه اول
۱۱۸	درس دوازدهم جلسه دوم

دانش آموزان عزیز؛

همراه این کتاب یک لوح فشرده (DVD) دریافت کرده اید. این لوح حاوی متن کامل قرآن کریم همراه با قرائت ترتیل است.

این کتاب و لوح فشرده قرآن کریم را به خوبی حفظ کرده و در رعایت پاکیزگی و احترام به آن بکوشید.

شایسته است این بسته آموزشی را در کتابخانه خود نگهداری کرده تا هنگام تلاوت قرآن کریم از آن استفاده کنید.

موجب تشکر و امتنان است که با ارسال نظرات خود از طریق صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ و یا وبگاه <http://quran-deet.talif.Sch.ir> ما را در اصلاح و تکمیل هرچه بیشتر برنامه آموزش قرآن یاری کنید.

گروه قرآن

دفتر تألیف کتاب های درسی ابتدایی و متوسطه نظری

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ
اوست خدایی که در میان قومی که خواندن و نوشتن
نمی‌دانستند، پیامبری از میان خودشان برانگیخت
يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ
تا آیات خدا را بر آنان تلاوت کند و پاکشان گرداند
وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
و کتاب خدا و حکمت الهی را به آنان بیاموزد
وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ
و آنان قطعاً پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند.

سورة جمعه، آیه ۲

دیران محترم و اولیای گرامی

قرآن کریم از صدر اسلام تاکنون، محور تمامی علوم و معارف اسلامی بوده است در طول تاریخ اسلام، هر نوع تعلیم و تربیت از قرآن آغاز شده و در کنار آن ادامه یافته است خداوند در دومین آیه از سورة مبارکه جمعه، آنگاه که از بعثت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله سخن می‌گوید، برنامه این بعثت و رسالت را در تلاوت آیات الهی، تزکیه مردم، تعلیم قرآن کریم و حکمت الهی خلاصه می‌کند این آیه آن قدر اهمیت و جامعیت دارد که می‌توان گفت تمامی هدایت الهی، احکام دین و رستگاری در دو جهان، در گرو عمل به آن است. علاقه و انس با قرآن کریم، قرائت و تلاوت مستمر و روزانه آن، درک معنای عبارات و آیات و تلاش برای تزکیه هر چه بیشتر، به منظور فهم بهتر قرآن و عمل به دستورهای خداوند، همه از ضروری ترین اهداف آموزش قرآن است

آموزش قرآن، از دیرباز، در آموزش و پرورش به عنوان یک موضوع آموزشی مورد توجه بوده است، ولی همیشه این آموزش از آنچه سزاوار آخرین کتاب آسمانی است و از لوازم یک برنامه درسی همه جانبه می‌باشد، فاصله داشته است. پس از پیروزی انقلاب اسلامی - بحمدالله - برای احیا و اعتلای این آموزش، تلاش های زیادی شده که در چند سال اخیر نیز گسترش و عمق بیشتری یافته است؛ از آن جمله، اهداف آموزش قرآن در دوره های مختلف تحصیلی مورد بازنگری قرار گرفته و نسبت به گذشته جامعیت بیشتری پیدا کرده است همچنین در کنار آموزش قرائت قرآن - که اولین گام در آشنایی و انس با کتاب الهی است - درک معنا و مفهوم

آیات قرآن مورد توجه جدی قرار گرفته است
از این رو، انتظار می‌رود شما عزیزان نیز با جدیت و تلاش لازم، زمینهٔ آموختن، علاقه و انس هرچه بیشتر
دانش‌آموزان را با قرآن کریم فراهم آورید
در این قسمت نکاتی چند دربارهٔ محتوای دروس و روش تدریس و ارزشیابی آن، به اختصار تقدیم می‌شود
به منظور ارزشیابی بیشتر به کتاب راهنمای معلم مراجعه کنید

محتوای دروس و روش تدریس و ارزشیابی آن

کتاب از ۱۲ درس تشکیل شده است هر درس طی دو هفته به روش زیر تدریس، تمرین و ارزشیابی
می‌شود

جلسهٔ اول

الف) آموزش قرائت

۱- خواندن در گروه (پیش‌خوانی آیات): برای جلسهٔ اول هر درس دو صفحه از قرآن کریم انتخاب
شده است از دانش‌آموزان می‌خواهید این آیات را به هر مقداری که می‌توانند در گروه‌های دو یا سه نفره برای
یکدیگر به آرامی بخوانند برای این فعالیت حدود ۵ دقیقه وقت اختصاص دهید در حین انجام این فعالیت در
میان دانش‌آموزان حرکت کنید و پرسش‌های احتمالی آنها را پاسخ دهید

۲- رفع اشکالات: در صورتی که تشخیص دادید برخی اشکالات دانش‌آموزان در روخوانی آیات، مهم
است قبل از انجام مرحلهٔ بعد، در نهایت اختصار، آن اشکالات را به شکل عمومی برای کلاس توضیح دهید
۳- استماع قرائت آیات: پخش قرائت آیات درس از لوح فشرده یا نوار صوتی و زمزمهٔ دانش‌آموزان
همراه آن در این قسمت نباید صدای دانش‌آموزان آن قدر بلند باشد که مانع شنیدن قرائت آیات شود

۴- فردخوانی دانش‌آموزان: پس از استماع، تعدادی از دانش‌آموزان، آیات درس را برای کلاس
می‌خوانند بهتر است این تعداد هرچه بیشتر و هر دانش‌آموز حدود یک سطر بخواند ایشان را تشویق کنید
حتی‌الامکان شبیه قرائت پخش شده بخوانند برای این مرحله از تدریس، حدود ۲۵ دقیقه وقت اختصاص دهید
به این ترتیب، نیمی از وقت هر جلسه (حدود ۴ دقیقه) به تدریس و تمرین قرائت اختصاص دارد

ب) آموزش مفاهیم (درک معنا)

۱- انجام فعالیت‌ها توسط دانش‌آموزان: ابتدا خود دانش‌آموزان در گروه‌های دو یا سه نفره، هر
فعالیت را مطابق آنچه در کتاب آمده انجام می‌دهند
۲- خواندن برای کلاس و تصحیح: پس از انجام هر فعالیت توسط گروه‌های دانش‌آموزان و قبل از

انجام فعالیت بعدی، همان فعالیت توسط دانش‌آموزان به صورت فردی برای کلاس خوانده، تمرین و تصحیح می‌شود

نیم دیگر وقت هر جلسه به تدریس و تمرین بخش مفاهیم آن جلسه اختصاص دارد

تذکر مهم: توانایی درک معنای عبارات قرآنی از ترجمه تحت‌اللفظی (کلمه به کلمه توسط خود دانش‌آموزان) آغاز می‌شود. دبیران محترم ضمن پرهیز کامل از دیکته کردن ترجمه به دانش‌آموزان، باید بر ترجمه تحت‌اللفظی تأکید داشته و از اصرار بر ترجمه روان خودداری کنند. دانش‌آموزان با توجه به توانایی‌های فردی خود به تدریج به ترجمه روان و زیبا دست می‌یابند. به این ترتیب، مهم‌ترین و اولین گام اساسی در کسب توانایی فهم قرآن کریم برداشته می‌شود

ج) ارزشیابی

پس از مطالب هر جلسه، مجموعه فعالیت‌هایی به عنوان «انس با قرآن در خانه» در نظر گرفته شده است. در پایان هر جلسه، دانش‌آموزان را به انجام این فعالیت‌ها تشویق می‌کنید. در آغاز جلسه بعد ضمن بررسی تکلیف «انس با قرآن در خانه» هر دو بخش قرائت و مفاهیم جلسه قبل پرسش و ارزشیابی می‌شود

جلسه دوم

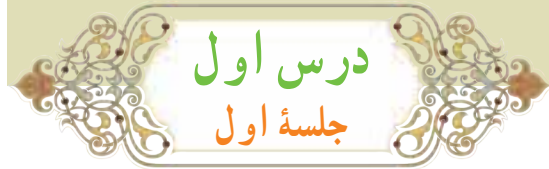
برای آموزش قرائت جلسه دوم هر درس، یک صفحه قرآن کریم و همچنین برای آموزش مفاهیم و انس با قرآن در خانه، فعالیت‌هایی در نظر گرفته شده که به همان روش جلسه اول تدریس، تمرین و ارزشیابی می‌شود

شناخت قرآن

در پایان هر درس بخشی برای آشنایی بیشتر با قرآن کریم آمده است. این صفحه حاوی مطالب جذابی درباره قرآن کریم و گاهی نیز شامل داستان‌ها و موضوعات تربیتی درباره آیات آن درس است. دبیر محترم با توجه به شرایط کلاس و میزان توانایی دانش‌آموزان در دو بخش اصلی آموزش قرآن، یعنی قرائت و مفاهیم، می‌تواند به مطالب این بخش نیز بپردازد. بدیهی است که این بخش نباید وقت قابل توجهی از کلاس را به خود اختصاص دهد، حتی در صورت تشخیص دبیر محترم، می‌توان مطالعه آن را به خود دانش‌آموزان واگذار کرد

ارزشیابی پایانی

علاوه بر ارزشیابی‌های مستمر که در هر جلسه به عمل می‌آید، مطابق آیین‌نامه‌های مربوط، در طی سال در دو نوبت از همه دروس و از جمله درس قرآن ارزشیابی پایانی به عمل می‌آید. در هر دو نوبت، نیمی از نمره به قرائت (شفاهی) و نیم دیگر به مفاهیم (کتبی) اختصاص دارد

سخنی با دانش‌آموزان عزیز

دانش‌آموزان عزیز، ورود شما را به دوره متوسطه خوشامد می‌گوییم. در دوره ابتدایی درس‌های مختلفی داشتید و آموزش قرآن را نیز از کلاس اول آغاز کردید. امیدواریم از امسال درس قرآن برای شما جذاب‌تر باشد؛ زیرا آموزش درک معنای آیات قرآن که از سال‌های آخر دوره ابتدایی به آرامی آغاز شده بود، اینک به طور جدی در آموزش قرآن گنجانده شده است. اگر کتاب خود را ورق بزنید خواهید دید که دارای مطالب گوناگون و جالبی است. ما سعی کرده‌ایم مطالب کتاب به نحوی باشد که شما در کلاس فعال باشید تا بیشتر مطالب هر درس را در کلاس بیاموزید. هر درس در دو جلسه تدریس می‌شود. در هر درس، فعالیت‌های مربوط به خانه را نیز به خوبی تمرین کنید تا زمینه انس و ارتباط شما با قرآن کریم هر چه بیشتر فراهم شود و نیز در مطالب آموخته شده مهارت و توانایی کافی به دست آورید.

هر درس این کتاب از بخش‌های مختلفی تشکیل شده که توضیح مختصر هر یک به شرح زیر است.

۱- قرائت آیات: اولین بخش هر درس، قرائت آیات است. در این بخش سعی بر آن است که با تمرین قرائت آیات، توانایی و مهارت شما در قرائت قرآن بیشتر شود تا بتوانید قرآن را صحیح‌تر، روان‌تر و زیباتر بخوانید. لوح فشرده (DVD) قرائت آیات نیز در اختیار شما قرار دارد تا با شنیدن آن، از صوت زیبای قرآن لذت ببرید و بر مهارت خود در قرائت قرآن بیفزایید.

۲- درک معنا: شاید شما همیشه با خود می‌گفتید: آیا روزی می‌رسد که علاوه بر قرائت صحیح آیات قرآن، معنای آن را نیز بفهمم تا با سخنان خدا بیشتر آشنا شوم؟ ما می‌خواهیم به شما بگوییم که: آری، اکنون چنین روزی فرارسیده است!

زیرا از امسال در درس قرآن و درس عربی، گام‌هایی را برمی‌دارید که شما را به آرزویتان نزدیک می‌کند. بنابراین، سعی کنید با دقت و علاقه، بخش «درک معنا» را به کمک هم‌کلاسی خود و همچنین تمرین «انس با قرآن در خانه» را به خوبی انجام دهید و به توضیحات دبیر محترم قرآن نیز توجه کنید تا به تدریج بر مهارت خود در فهم معنای کلمات و عبارات قرآنی بیفزایید.

۳- آشنایی با قرآن و قرآن دوستان: مسلمانان، از زمان پیامبر (ص) تاکنون همیشه به قرآن عشق و علاقه خاصی داشته‌اند و هر کسی سعی کرده به شکلی در قالب شعر، هنر، نوشتن کتاب‌های لغت، تفسیر و ... این علاقه را نشان دهد. ما سعی کرده‌ایم در این بخش از کتاب، برای شما مطالب گوناگون و جالبی که نشان‌دهنده عظمت قرآن و علاقه مسلمانان و حتی غیرمسلمانان به قرآن است، تهیه کنیم.

مؤلفان کتاب برای شما آرزوی توفیق و انس بیشتر با قرآن کریم دارند.

آیات درس را در
گروه‌های دو یا سه
نفره به آرامی برای
یکدیگر بخوانید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرُّبُّكَ ءَايَةُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۱ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
اَنْ اَوْحَيْنَا اِلَى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا
اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۲ قَالَ الْكَافِرُونَ اِنَّ هَذَا
لَسِحْرٌ مُبِينٌ ۳ اِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوٰتِ
وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ مَا مِنْ
شَفِيعٍ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ ۴ ذٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ
اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ۵ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا
اِنَّهٗ يَبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهٗ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّٰلِحٰتِ بِالْقِسْطِ ۶ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْۢ حَمِيْمٍ
وَعَذَابٌ اَلِيْمٌ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ۷ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ الشَّمْسُ
ضِيَاً وَالْقَمَرَ نُوْرًا وَّ قَدَّرَ مَنَازِلَ لِّتَعْلَمُوْا عَدَدَ السِّنِّينَ
وَالْحِسَابَ ۸ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰیٰتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ۹ اِنَّ فِيْ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
اللَّهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَآٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُوْنَ ۱۰

آموزش مفاهیم

دانش آموزان عزیز!

همیشه در این فکر بوده‌ایم که چه خوب است وقتی قرآن می‌خوانیم معنای سخن خدا را بفهمیم. همان‌طور که می‌دانید این آموزش ارزشمند را در دوره ابتدایی آغاز کردیم و با انجام فعالیت «کار در کلاس» در هر درس از کتاب آموزش قرآن پایه چهارم به بعد، گام کوچکی در این راه برداشتیم.

یکی از مهم‌ترین اهداف آموزش قرآن در دوره متوسطه کسب توانایی درک معنای عبارات و آیات ساده و پرکاربرد قرآن کریم است.

در هر درس با انجام فعالیت‌های آموزش مفاهیم، گامی دیگر در این سیر نورانی برمی‌داریم.

آیا می‌دانید هیچ زبانی در دنیا به اندازه زبان فارسی به زبان عربی نزدیک نیست. از این‌رو، هرچند زبان ما زبان عربی نیست، اما بسیاری از کلمات مانند «اللَّهُ، نور، کتاب و ...» بین این دو زبان زنده و زیبای جهان، مشترک است. این ویژگی به ما کمک می‌کند تا بتوانیم به سرعت و به سادگی معنای بسیاری از عبارات و آیات قرآن کریم را درک کنیم.

اینک با استفاده از آموخته‌های قبلی خود در دوره ابتدایی، از میان کلمات داده شده، معنای هر کلمه آشنا را یافته و مقابل آن بنویسید. این کار را ابتدا به تنهایی انجام دهید و سپس معنای هر کلمه را با هم گروه خود مقایسه کنید.

فعالیت اول

معنای هر کلمه را یافته و مقابل آن بنویسید.

خدا (خداوند، خدای یکتا)، نشانه‌ها، بخشنده، آسمان‌ها، ماه، به، او، روشنایی، خورشید، روز، جز، شب، زمین، کسی که، گروه، کتاب، آفرید، درستی، نام، مهربان.

۱- بِ:	۲- اِسْم: اسم، ...	۳- اَللَّهُ: الله، ...
۴- اَلرَّحْمَن:	۵- رَحِيم:	۶- آيَات: آیات، ...
۷- كِتَاب: قرآن، ...	۸- هُوَ:	۹- اَلَّذِي:
۱۰- شَمْس:	۱۱- قَمَر:	۱۲- نور: نور، ...
۱۳- خَلَق: خلق کرد، ...	۱۴- اِلَّا: مگر، ...	۱۵- لَيْل:
۱۶- نَهَار:	۱۷- سَمَاوَات:	۱۸- اَرْض:
۱۹- قَوْم: قوم، ...	۲۰- حَق: حق، ...	

فعالیت دوم

تمرین و تصحیح: از هر گروه، یکی از اعضا یک سطر از کلمات آشنا را همراه با معنای آن بخواند تا اگر گروهی در تشخیص معنا اشتباه کرده است، آن را تصحیح کند.

فعالیت سوم

با استفاده از کلمات معنا شده و به کمک هم گروه خود، ترکیب‌های زیر را معنا کنید و سپس هر ترکیب و معنای آن را یک گروه، برای کلاس بخواند تا در صورت نیاز تصحیح شود.

۱- بِسْمِ اللّٰهِ	۲- اَلرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	۳- آيَاتُ الْكِتَابِ
	ی ...	
۴- هُوَ الَّذِي	۵- اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ	۶- فِي السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ
	و ...	در ... و ...

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۰۸ تا ۲۱۳ قرآن کریم را بخوانید.
ب- ترجمه این عبارات و آیات سوره یونس را کامل کنید.

۱- اَلرَّتِلَکَ ءَايَةُ الْکِتَابِ الْحَکِیْمِ ﴿۱﴾

الف لام را؛ این حکمت آمیز.

۲- هُوَ الَّذِیْ جَعَلَ الشَّمْسُ ضِیَاءً وَ الْقَمَرَ نُورًا ...

... .. است که قرار داد ... را فروزان و ... را تابان

۳- ... مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذَٰلِکَ اِلَّا بِالْحَقِّ ... ﴿۵﴾

خلق نکرد ... اینهارا ... به ...

۴- اِنَّ فِیْ اخْتِلَافِ الْیْلِ وَالنَّهَارِ

قطعاً درآمد و شد ... و ...

۵- وَ مَا خَلَقَ اللّٰهُ فِی السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

و آنچه ... در ... و ...

۶- لَا یَتَّبِعُ لِقَوْمٍ یَّتَّقُوْنَ ﴿۶﴾

قطعاً ... است برای ... که تقوا دارند.

ج- از صفحه ۲۱۲ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

د- در صفحه ۲۱۳ یک پیام زیبا و کوتاه قرآن انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس اول

جلسه دوم

سوره یونس ۱۰

جزء ۱۱

خواندن در گروه

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۚ وَأَسْرُوا
التَّامَّةَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ إِلَّا إِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ آيَاتٌ
وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَالِيهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ
رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ
مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ ۚ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

قرآن کامل ۲۱۵

همان طور که می دانید واو و یاء زیر همزه (و، ی) خوانده نمی شود. در آیات صفحه ۲۱۰ قرآن کریم

نمونه این گونه کلمات را یافته و بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

وَعْدَه ، بیشتر ، قطعاً ، لیکن ، رحمت ، پند و اندرز ، هدایت ، ای ، مردم

معنا	کلمه	ردیف
آنچه	إِنَّ	۲
	مَا	۴
	وَعْد	۶
	أَكْثَر	۸
	يَا أَيُّهَا	۱
شما، تان	مَوْعِظَة	۱۲
	كُم	۱۴
	رَحْمَة	۱۶
لطف ،		

معنا	کلمه	ردیف
آگاه باشید، آگاه باشند	أَلَا	۱
برای	لِ	۳
در	فِي	۵
ولی ،	لَكِنَّ	۷
آنها، شان	هُم	۹
	نَاس	۱۱
از، از سوی	مِنْ	۱۳
	هُدًى، هُدًى	۱۵

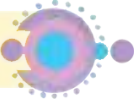
فعالیت دوم

این ترکیب‌ها را مانند نمونه کامل و معنا کنید.

لِلَّهِ : برای خدا	←	اللَّهِ	+ لِ
لِلْمُؤْمِنِينَ : ...	←	الْمُؤْمِنِينَ	
... : ...	←	النَّاسِ	

نکته: هرگاه حرف «لِ» به اسمی که دارای «آل» است اضافه شود، الف اول آن اسم حذف می‌شود.

فعالیت سوم

این ترکیب‌ها را معنا کنید.

۱- مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ

... و ...

۳- أَكْثَرَهُمْ

...

۲- وَعَدَ اللَّهُ

...

۴- يَا أَيُّهَا النَّاسُ

...

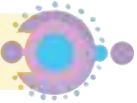
۶- هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

... و ...

۵- مَوْعِظَةً مِّن رَّبِّكُمْ

...

فعالیت چهارم

این آیات را از صفحه ۲۱۵ قرآن کریم بخوانید و سپس ترجمه آنها را کامل کنید.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَلَا اِنَّ

... است ... و ... می‌باشد؛ ...

وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَلٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ

... است و ... نمی‌دانند. ﴿٥٥﴾ ... زنده می‌کند و می‌میراند؛

وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن

و به سوی او بازگردانده می‌شوید. ﴿٥٦﴾ ... قطعاً آمد برای ...

رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

... و درمانی ... سینه‌هاست و ... و ... است.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم، هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۱۴ تا ۲۱۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیه ۴۴ و آخر آیه ۶۰ سوره یونس را کامل کنید.

۱- إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا

... .. ظلم نمی کند به ... هیچ مقدار؛

۲- وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۴۴﴾

و (به) خودشان ظلم می کنند.

۳- ... إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

... .. صاحب لطف و رحمت بر ... است؛

۴- وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۶۰﴾

و شکرگزاری نمی کنند.

ج- از صفحه ۲۱۸ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

د- از صفحه ۲۱۶ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

برای خواندن قرآن باید آدابی را رعایت کنیم تا از خواندن قرآن بیشترین بهره را ببریم. به برخی از این آداب توجه کنید.

آداب ظاهری تلاوت قرآن

- ۱- وضو می‌گیریم.
- ۲- هنگام قرائت، در مقابل قرآن مؤدب می‌نشینیم.
- ۳- در صورت امکان هنگام تلاوت قرآن به سوی قبله می‌نشینیم.
- ۴- در شروع تلاوت با عبارت «اعوذ بالله من الشیطان الرجیم» از شر شیطان به خدا پناه ببریم و با گفتن «بسم الله الرحمن الرحیم» قرائت را آغاز می‌کنیم.
- ۵- بهتر است، قرآن را قدری بلند بخوانیم.
- ۶- سعی می‌کنیم قرآن را با صوت زیبا بخوانیم.
- ۷- سعی می‌کنیم قرآن را با ترتیل و شمرده بخوانیم.

آداب باطنی تلاوت قرآن کریم

- ۱- با نیت «قربه الی الله» و کسب رضای خدا قرآن می‌خوانیم.
- ۲- سعی می‌کنیم هنگام قرائت به معنای آیات نیز توجه کنیم.
- ۳- در مقابل سخنان خدا خاضع و خاشع می‌باشیم.
- ۴- سعی می‌کنیم در معنای آیات قرآن اندیشه و تدبر کنیم.
- ۵- به هنگام تلاوت، قلب ما متوجه خدا و آیات او باشد.
- ۶- با خواندن آیاتی که مؤمنان را به بهشت بشارت می‌دهد، نسبت به انجام کارهای خوب و پیروی از دستورات الهی، توجه بیشتری پیدا می‌کنیم.
- ۷- با خواندن آیاتی که درباره عذاب الهی هشدار داده است نسبت به دوری از گناهان توجه بیشتری پیدا می‌کنیم.

درس دوم جلسه اول

سوره هود ۱۱

جزء ۱۱

خواندن در گروه

وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ
بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ
وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ
الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٠٨﴾ وَاتَّبِعْ مَا
يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ ۚ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٠٩﴾

سُورَةُ هُودٍ

۱۲۳

آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكُوبِ أَحْكَمْتَ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾
الَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَنِ اسْتَغْفِرُوا
رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ﴿٣﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ إِلَّا إِلَهُهُم
يَتَنَوَّنَ صُُدُورُهُمْ لِيَسْتَخَفُوا مِنْهُ ۚ الْآحِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

قرآن کامل ۲۲۱

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ قُلْتَ
إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخْرَأْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ
إِلَى أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ إِلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨﴾
وَلَئِنْ أَدْقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ رَحْمَةٍ ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
لَيَكْفُرُ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَدْقْنَاهُ نِعْمَاءً بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسْتَه
لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾ إِلَّا
الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ
بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كُتُبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ
مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

همان طور که می دانید الف و یاء بعد از تنوین (أ ی) خوانده نمی شود. در صفحات ۲۲۱ و ۲۲۲ قرآن

کریم، نمونه این گونه کلمات را یافته و بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

همه ، توانا ، پروردگار ، بگو ، چیز

معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
به سوی، به	إِلَى	۲	آمد، آمد برای	قُلْ	۱
	رَبِّ	۴	پس، و	جَاءَ	۳
هرکس، کسی که، چه کسی	مَنْ	۶	فقط	فَ	۵
خود، جان	نَفْسِ	۸	اَو، شش، آن	إِنَّمَا	۷
بر	عَلَى	۱	آن، شش، او	هـ	۹
هر،	كُلِّ	۱۲		ها	۱۱
	قَدِير	۱۴		شَیْءٍ	۱۳

فعالیت دوم

این ترکیب ها را معنا کنید.

۱- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ :

۲- قَدْ جَاءَكُمْ :

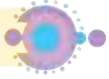
۳- مِنْ رَبِّكُمْ :

۴- لِنَفْسِهِ (لِ+ نَفْسِ + ه) :

۵- إِلَى اللَّهِ :

۶- عَلَى كُلِّ شَيْءٍ :

فعالیت سوم

این ترکیب‌ها را مانند نمونه کامل و معنا کنید.

ه : إِلَيْهِ : به سوی او، به سویش
 ها : ... : ... ، ...
 کُمْ : ... : ... ، ...

إِلَى +

ه : عَلَيْهِ : بر او ، بر آن
 هم : ... : ... ، ...
 کُمْ : ... : ... ، ...

عَلَى +

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۲۰ تا ۲۲۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات و عبارات قرآنی را کامل کنید.

۱- قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ

... .. برای ؛

۲- فَمَنْ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ

... .. هدایت شود فقط هدایت شده است ... (به نفع) ...

سوره یونس

۳- وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا

و ... گمراه شود فقط گمراه شده است ... (به ضرر) خودش.

۴- إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ

... است بازگشت ... ؛

سوره هود

۵- وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و است.

ج- از صفحه ۲۲۳ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

د- از صفحه ۲۲۱ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس دوم جلسه دوم

سوره هود ۱۱

جزء ۱۲

خواندن در گروه

قَالَ يٰنُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْأَلْنِ
 مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّيْ أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ
 ٤٦ قَالَ رَبِّ إِنِّيْ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهِ عِلْمٌ
 وَالْأَتَّغْفِرُ لِيْ وَتَرْحَمْنِيْ أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ٤٧ قِيلَ يٰنُوحُ
 اهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ مِّمَّنْ مَعَكَ
 وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ٤٨ تِلْكَ
 مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوْحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
 وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ٤٩
 وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودٌ قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ
 إِلَهِ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ٥٠ يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ
 عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَرَيْتُمْ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِيْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 ٥١ وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
 عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
 مُجْرِمِينَ ٥٢ قَالُوا يٰهَودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
 بِتَارِكِي آلِ الْهَيْثِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ٥٣

قرآن کامل
۲۲۷

استماع و فرخوانی

همان طور که می دانید الف بعد از واو آخر کلمه (...) (وا) خوانده نمی شود. در صفحه ۲۲۷ قرآن کریم دو

نمونه از این کلمات را یافته و بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

عبادت کنید ، گفت ، برادر ، خدا ، پاداش

معنا	کلمه	ردیف
معبود ،	قَالَ	۲
	إِلَهِ	۴
	أَعْبُدُوا	۶
اندیشه نمی کنید	أَجْر	۸
	لَا تَعْقِلُونَ	۱

معنا	کلمه	ردیف
ای	أَخ، أَخُو، أَخَا، أَخِي	۱
	يَا	۳
من، مَم	ي	۵
نه، نیست	مَا	۷
آیا	أَ	۹

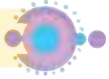
فعالیت دوم

این ترکیب ها را مانند نمونه، کامل و معنا کنید.

لِهَو ← هَو : برای او، برایش
 لِهْم ← هُم : ... ، ...
 لِهَا ← هَا : ... ، ...
 لِهْم ← كُمْ : ... ، ...

نکته: همان طور که می دانید «لِ» به معنای «برای» است، «لِ» در کلمات زیر به صورت «لِ» به کار می رود :

لِهَو لِهْم لِهَا لِكْ لِكُمْ لَنَا
 برای او برای آنها برای آن برای تو برای شما برای ما

این ترکیب‌ها را معنا کنید.

۱- وَ إِلَىٰ عَادٍ :

و (قوم)

۳- إِلَهُكُمْ

ی

۵- قَالَ يَا قَوْمِ (قَوْمِ)

:

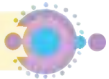
۲- أَخَاهُمْ هُودًا :

(حضرت) هود

۴- أَعْبُدُوا اللَّهَ :

را

۶- مَا لَكُمْ

این آیات را از صفحه ۲۲۷ قرآن کریم بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

وَ إِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ

و (فرستادیم) ... را، ... : ... را، ... هیچ

إِلَهِ غَيْرُهُ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ

... بی ... ؛ نیستید شما جز کسانی که دروغ می‌بافید ﴿٥٠﴾ ... نمی‌خواهم از ...

عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾

در برابر زحمت پیامبری ... را، نیست ... که مرا آفرید؛ پس ... ؟!

۱- گاهی به جای ضمیر «ی»، کسره می‌آید؛ مانند : قوم = قومی : قوم من؛ رَبِّ = ربِّی : پروردگار من

۲- يَقَوْمِ = یا قوم = یا قومی

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۲۶ تا ۲۳۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن

بنویسید.

۱- اِنِّیْ تَوَكَّلْتُ عَلَی اللّٰهِ رَبِّیْ وَرَبِّکُمْ

هود، آیه ...

... .. توکل کردم و

۲- وَ اِلٰی ثَمُوْدَ اَخَاهُمْ صٰلِحًا قَالَ یَقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَکُمْ مِنْ اِلٰهِ غَیْرُهٗ وَهُوَ، آیه ...

و (فرستادیم) را،: را، هیچ بی

۳- وَمَا تَوْفِیْقِیْ اِلَّا بِاللّٰهِ عَلَیْهِ تَوَكَّلْتُ وَ اِلَیْهِ اُنِیْبُ هود، آیه ...

و: توکل کردم و روی می آورم.

ج- از صفحه ۲۲۹ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

د- از صفحه ۲۲۸ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

کنعان، پسر نوح

با بدن کم نشین که صحبت بد
آفتابی بدین بزرگی را
گرچه پاکی، تو را پلید کند
لکه‌ای ابر ناپدید کند

سنایی غزنوی

ساخت کشتی توسط حضرت نوح به پایان رسیده بود که نشانه‌های عذاب الهی آشکار شد. حضرت نوح و پیروانش سوار بر کشتی شده بودند. باران چون سیل از آسمان می‌بارید و از دل زمین نیز آب بیرون می‌زد. کم‌کم زمین به دریایی بزرگ تبدیل شد و کشتی بر روی آب شناور گشت. حضرت نوح چهار پسر داشت. سه تن از آنان ایمان آورده و بر کشتی سوار شده بودند، اما چهارمین پسرش که کنعان نام داشت ایمان نیاورده بود. پدر نگران فرزند بود. در آخرین لحظات، حضرت نوح فرزندش کنعان را که به دنبال راه نجاتی می‌گشت، صدا زد و گفت: «کنعان! پسر من! همراه ما سوار کشتی شو و با کافران مباش». اما کنعان خندید و گفت: «من به بالای کوهی پناه می‌برم که مرا از غرق شدن در امان نگاه می‌دارد». پدر در پاسخ گفت: امروز هیچ چیزی نمی‌تواند از اجرای فرمان خداوند جلوگیری کند، مگر اینکه کسی ایمان بیاورد و خداوند به او رحم کند. در این هنگام موج بلندی از آب، بین پدر و پسر فاصله انداخت و کنعان نیز همراه دیگر کافران غرق شد.

پسر نوح با بدن بنشست
سگ اصحاب کهف روزی چند
خاندان نُبُوْتش گم شد
بی‌نیکان گرفت و مردم شد

سعدی

آیا می‌توانید بگویید چرا کنعان دعوت حضرت نوح را نادیده گرفت و ایمان نیاورد؟

درس سوم جلسه اول

سوره هود ۱۱

جزء ۱۲

خواندن در گروه

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفَوهُمْ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ
مَنْقُوصٍ ^(۱۰۹) وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ
وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي
شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ ^(۱۱۰) وَإِنْ كُلًّا لَمَّا لِيُوقِيَهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ
إِنَّهُمْ بِمَا يَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ^(۱۱۱) فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ
مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ^(۱۱۲) وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ
أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ^(۱۱۳) وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ
وَزُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبَنَّ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي
لِلذَّاكِرِينَ ^(۱۱۴) وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ
^(۱۱۵) فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ
وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ^(۱۱۶)
وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ^(۱۱۷)

قرآن کامل ۲۳۴

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
 ۱۱۸ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
 لَا مَلَانَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ۱۱۹ وَكُلًّا نَقُصُّ
 عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
 الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ ۱۲۰ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 اْعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ ۱۲۱ وَانظُرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ
 ۱۲۲ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأُمُورُ كُلُّهُ
 فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ۱۲۳

سُورَةُ يُوسُفَ

۱۱۱

آياتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّطَّلَاكُ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ۱ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا
 عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۲ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ
 بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
 لَمِنَ الْغَافِلِينَ ۳ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
 أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ۴

قرآن کامل ۲۳۵

همان طور که می دانید اگر حروف «و، ا، ل، ی» بدون حرکت باشند و بعد از آنها تشدید بیاید، این حروف خوانده نمی شود. در این صورت حرکت قبل از این حروف به تشدید وصل می شود. در آیات درس (صفحات ۲۳۴ و ۲۳۵) قرآن کریم، نمونه هایی از این ترکیب ها را پیدا کرده و بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

توکل کن ، انجام می دهید ، نازل کردیم ، کار ، نهان ، عبادت کن

معنا	کلمه	ردیف
فرمان ،	أَمْر	۲
	تَوَكَّلْ	۴
از	عَنْ	۶
ما ، مان	نا	۸
تا ، امید است	لَعَلَّ	۱

معنا	کلمه	ردیف
غیب ،	غَيْبٌ	۱
	أُعْبُدُ	۳
تو ، ت	كَ	۵
عمل می کنید ،	تَعْمَلُونَ	۷
فرو فرستادیم ،	أَنْزَلْنَا	۹

فعالیت دوم

این ترکیب ها را معنا کنید.

- ۱- لِلّٰهِ (ل + الله) :
- ۲- غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ :
- ۳- فَأَعْبُدْهُ (فَ + أَعْبُدْ + هُ) :
- ۴- تَوَكَّلْ عَلَيْهِ :
- ۵- عَمَّا تَعْمَلُونَ :
- ۶- إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ :
- ۷- قُرْآنًا عَرَبِيًّا :
- ۸- لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ :

۲- إِنْ نَا ← إِنَّنَا، إِنَّا : قطعاً ما

۱- عَمَّا = عن ما : از آنچه

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۳۲ تا ۲۳۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات قرآن کریم را کامل کنید.

۱- وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ

و... است ... و ...

۲- وَ اِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهُ

و... باز می گردد همه ... ها؛

۳- فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ

پس ... را و ...

سوره هود

۴- وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۲۳﴾

و... غافل ...

سوره یوسف

۵- اِنَّا اَنْزَلْنٰهُ قُرْاٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۲﴾

... را ...

ج- از صفحه ۲۳۷ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

د- از صفحه ۲۳۴ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس سوم جلسه دوم

سوره یوسف ۱۲

جزء ۱۲

خواندن در گروه

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَصْحَابِ السِّجْنِ ءَأَرَابُ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَءَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَصْحَابِ السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقَى رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضِرٍ وَأُخْرَى يَابِسَاتٍ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رَأْيِي إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

قرآن کامل ۲۰

استماع و فرده خوانی

همان طور که می دانید اگر حروف «و، ا، ی» بدون حرکت باشند و بعد از آنها حرف ساکن بیاید، این حروف خوانده نمی شوند. در این صورت حرکت قبل از این حروف به حرف ساکن وصل می شود. در صفحه ۲۴۰ قرآن کریم سه نمونه از این ترکیب ها را یافته و بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

می دانند ، یک ، شکر می کنند ، فرمان ، پدران

معنا	کلمه	ردیف
جمع آب	ءَابَاءَ	۲
لطف و رحمت	فَضْلٌ	۴
یا، آیا	أَمْ	۶
	يَعْلَمُونَ	۸
دستور	حُكْمٌ	۱

معنا	کلمه	ردیف
دین، آیین	مِلَّةٌ	۱
این، آن	ذَلِكَ	۳
	يَشْكُرُونَ	۵
یگانه،	وَاحِدٌ	۷
اگر، نه، نیست	إِنْ	۹

فعالیت دوم

این ترکیب ها را مانند نمونه کامل و ترجمه کنید.

←	يَعْلَمُ : می داند	←	لَا يَعْلَمُ : نمی داند
←	يَعْلَمُونَ : ...	←	... : ...
←	يَشْكُرُونَ : ...	←	... : ...
←	تَعْمَلُونَ : ...	←	... : ...
←	تَعْقِلُونَ : ...	←	... : ...

لا (نه، نیست) +

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

- ۱- مِلَّةَ آبَائِي
- ۲- ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ است،
- ۳- عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ و
- ۴- أَكْثَرَ النَّاسِ
- ۵- اللَّهُ الْوَاحِدُ
- ۶- إِنَّ الْحُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ (از سوی)

* همان‌طور که می‌دانید حرف «إِنَّ» هم به معنای «اگر» است و هم به معنای «نه، نیست». در جمله‌ای که پس از «إِنَّ» حرف «إِلَّا» آمده، «إِنَّ» به معنای «نه، نیست» می‌باشد.

این آیات را از صفحه ۲۴۰ قرآن کریم بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ

و پیروی کردم از و و؛ شایسته نیست

لَنَا أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا

... .. که شریک بگیریم برای را؛

وَعَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿۳۸﴾ يٰصَاحِبِي

... .. است و ﴿۳۸﴾ ای دودوست

السَّجِنِ ءَارِبَابٍ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿۳۹﴾

زندانی من خدايان گوناگون است مقتدر.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۳۸ تا ۲۴۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن

بنویسید.

۱- إِنِّي تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ یوسف، آیه ...

... رها کردم ... ی را که ایمان ندارند ... و ... کافر هستند.

۲- إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ یوسف، آیه ...

... بسیار آمرزنده و ... است.

۳- وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ یوسف، آیه ...

و از بین نمی‌بریم ... را.

۴- وَلَا جُرْ الْآخِرَةَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ یوسف، آیه ...

و قطعاً ... بهتر است ... کسانی که ایمان آوردند و تقوا داشتند.

ج- از صفحه ۲۴۲ قرآن کریم حداقل دو ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

د- از صفحه ۲۴۳ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

روشنگر راه زندگانی

اعجاز نبوت است قرآن
خیر دو جهان برای انسان
فرمود پیغمبر: ای مسلمان!
قرآن همه عمر با دل اوست
قرآن که پیام آسمانی است
آیات هدایت است قرآن
حاصل شود از عمل به قرآن
هر کس که کند عمل به قرآن
گلزار بهشت منزل اوست
روشنگر راه زندگانی است

حبیب چایپنیا (حان)

درس چهارم جلسه اول

قرآن را صحیح تر و زیباتر بخوانیم

دانش آموزان عزیز، بیشتر حروف عربی، مانند حروف فارسی تلفظ می شود، ولی برخی از این حروف، تلفظ خاص عربی دارند؛ یعنی تلفظ آنها با فارسی فرق دارد. اینک که در روخوانی قرآن مهارت لازم را کسب کرده اید، چه خوب است برای توانایی قرائت صحیح و زیبای قرآن، به تدریج با نحوه صحیح تلفظ حروف خاص عربی نیز آشنا شویم تا به این ترتیب، هم قرآن کریم و هم نماز را که برترین عبادت است، با قرائت صحیح و زیبا بخوانیم.

به مثال های زیر توجه کنید که چگونه جابه جا تلفظ کردن حروف، معنای کلمات را تغییر می دهد.

عَمِین (نابینایان)	اَمِین (امانت دار)
صَعِید (خاک)	سَعِید (سعادت مند)
زَلَّ (لغزد)	ذَلَّ (خوار شد)
ظَلَّ (ماندگار شد)	ضَلَّ (گمراه شد)

امسال با تلفظ صحیح حروف خاص عربی آشنا می شوید. سعی کنید هنگام پخش قرائت آیات به چگونگی تلفظ حرف مورد نظر در آن درس خوب دقت کنید تا با تقلید و الگوگیری از آن، شما نیز بتوانید این گونه حروف را صحیح و زیبا تلفظ کنید.

خوب است بدانید که پیامبر اکرم (ص) در حدیثی فرموده اند که قرآن را به حالت عربی آن بیاموزید.

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ بِعَرَبِيَّتِهِ

يَبْقَىٰ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوْسُفَ وَ اَخِيهِ وَلَا تَاْيَسُوا
 مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِنَّهٗ لَا يَاْيَسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ
 الْكَافِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ
 مَسَّنَا وَ اَهْلَنَّا الضُّرَّ وَ جِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُّزْجَلَةٍ فَاَوْفِ لَنَا
 الْكَيْلَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيْنَا اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾
 قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوْسُفَ وَ اَخِيهِ اِذَا انْتُمْ جَاهِلُونَ
 ﴿٨٩﴾ قَالُوا اَءَنْتَ يُوْسُفُ قَالَ اَنَا يُوْسُفُ وَ هٰذَا
 اَخِي قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا اِنَّهٗ مِنْ يَتَّقٍ وَ يَصْبِرْ فَاتَّ
 اللّٰهُ لَا يُضِيعُ اَجَرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ لَقَدْ
 ءَاثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَ اِنْ كُنَّا لَخٰطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ
 لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَ هُوَ اَرْحَمُ
 الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾ اِذْهَبُوا بِقَمِيصِي هٰذَا فَالْقُوْهُ عَلَى وَجْهِ
 اَبِي يَاتِ بِصَبْرًا وَ اَتَوْنِي بِاَهْلِكُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَ لَمَّا
 فَصَلَتِ الْعِيرُ قَالَ اَبُوْهُمْ اِنِّى لَاجِدُ رِيحِ يُوْسُفَ لَوْلَا اَنْ
 تُفَنِّدُوْنِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِى ضَلٰلِكَ الْقَدِيْمِ ﴿٩٥﴾

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَى وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ
 أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا
 يَبَابَنَا ۖ اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خُطِئِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ سَوْفَ
 أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا
 عَلَى يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ
 اللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿١٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا
 وَقَالَ يَبَابَتْ هَذَا تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِنْ قَبْلُ ۖ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي
 حَقًّا ۖ وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ
 مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي ۚ إِنَّ
 رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢٠﴾ رَبِّ
 قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۖ فَاطِرَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۚ تُوفِّى
 مُسْلِمًا ۖ وَالْحَقِّنِي بِالصَّالِحِينَ ﴿٢١﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ
 نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ
 يَمْكُرُونَ ﴿٢٢﴾ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

قرآن کامل ۲۴۷

تلفظ «ح»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ح» مقداری غلیظ و از ته گلو تلفظ می شود. اینک با دقت در تلفظ «ح» کلمات دارای این حرف را درست و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

تو، نیکوکار، شما، بسیار آمرزنده، گفتند، آیا، گناهان، نادان

معنا	کلمه	ردیف
دانستید	عَلِمْتُمْ	۲
	أَنْتُمْ	۴
	أَنْتَ	۶
	مُحْسِن	۸
	غَفُور	۱
قطعا	لَ	۱۲

معنا	کلمه	ردیف
	هَلْ	۱
انجام دادید	فَعَلْتُمْ	۳
، بی خرد	جَاهِل	۵
	هَذَا	۷
، جمع ذنب	ذُنُوب	۹
	قَالُوا	۱۱

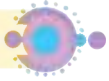
فعالیت دوم

این ترکیب ها را معنا کنید.

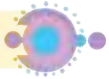
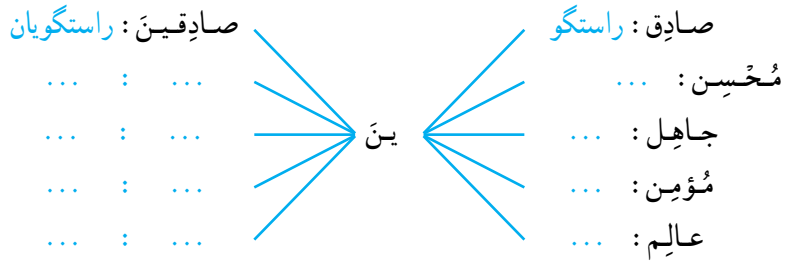
- ۱- هَلْ عَلِمْتُمْ :
- ۲- مَا فَعَلْتُمْ : آنچه ...
- ۳- بِيُوسُفَ وَآخِيهِ : با ... و ...
- ۴- أَرَأَيْكَ لَا تَنْتَ يُونُسَ :
- ۵- هَذَا أَخِي : ... من است.
- ۶- أَجَرَ الْمُحْسِنِينَ :
- ۷- قَالُوا يَا أَبَانَا :
- ۸- هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ :

۱- در جمله هایی که «إِنَّ» به کار می رود، معمولاً حرف «لَ» نیز برای تأکید بیشتر می آید؛ اما نیازی به ترجمه آن نیست.

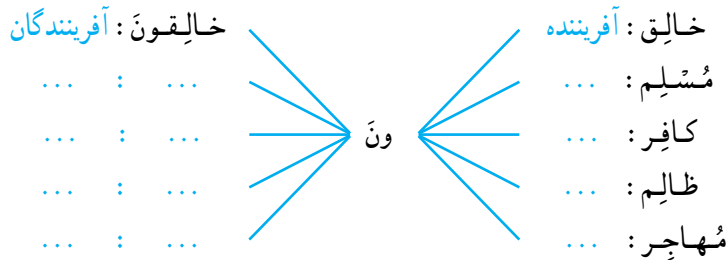
۲- همان طور که می دانید «اب» یعنی پدر، این کلمه نیز مانند «اخ» به صورت های «ابو، ابا، ایی» نیز به کار می رود و به همان معنای «پدر» است (ابانا = ابا نا = پدر ما).

این ترکیب‌ها را مانند نمونه کامل و ترجمه کنید.

این ترکیب‌ها را مانند نمونه کامل و ترجمه کنید.

این قاعده ساده و پرکاربرد را با استفاده از دو فعالیت فوق کامل کرده و به خاطر بسپارید.

هرگاه به آخر کلمه‌ای «... یا ...» اضافه شود، آن کلمه به صورت ... معنا می‌شود.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۴۴ تا ۲۴۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات و عبارات قرآنی را کامل کنید.

۱- قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ يَوْسُفَ وَ أَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾
... : ... چه ... با ... و ... هنگامی که ... بودید؟! ...

۲- قَالُوا أَيْنَ نَتَّكَ لَأَنْتَ يَوْسُفُ

... : ... همان ... هستی؟

قَالَ أَنَا يَوْسُفُ وَ هَذَا أَخِي ... ﴿٩٠﴾

... : من ... هستم و ... من است.

۳- قَالُوا يَا بَنَا آسْتَغْفِرُ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ ﴿٩٧﴾

... : ... آمرزش بخواه برای ... ، ... خطاکار هستیم.

۴- قَالَ سَوْفَ أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾

سوره یوسف

... : به زودی آمرزش می خواهم برای ... از ... م؛ قطعاً ... است.

ج- از صفحه ۲۴۹ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده و همچنین سه اسم که با «ون» یا «ین» جمع

بسته شده است، نوشته و معنا کنید.

۱- ۱-

۲- ۲-

۳- ۳-

د- از صفحه ۲۴۴ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس چهارم

جلسه دوم

خواندن در گروه

جزء ۱۳

سوره ابراهیم ۱۴

هنگام شنیدن و خواندن آیات درس به تلفظ حرف «ح» دقت کنید.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ اِبْرَاهِيمَ

۵۲

آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّكِبِ كَتَبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿١﴾
اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلٰلٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

قرآن کامل ۲۵۵

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

دل ها ، سخت ، تاریکی ها ، بی ایمان

معنا	کلمه	ردیف
	ظُلُمَات	۲
اجازه	إِذْن	۴
عزتمند، شکست ناپذیر	عَزِيز	۶
	شَدِيد	۸

معنا	کلمه	ردیف
قلب ها،	قُلُوب	۱
کافر،	كَافِر	۳
راه	صِرَاط	۵
وای بر	وَيْل	۷

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- إِلَيْكَ :

۱- كِتَابًا أَنْزَلْنَاهُ :

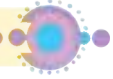
۴- إِلَى النُّورِ :

۳- مِنَ الظُّلُمَاتِ :

۶- مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ :

۵- وَيْلٌ لِّلْكَافِرِينَ :

۱- از آنجا که کلمه «ویل» را «وای بر» معنا می کنیم، دیگر نیازی نیست حرف «لِ» معنا شود.

بخشی از آیات آغازین سوره ابراهیم را بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّكَتُبُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
الف لام را، سی که را تا خارج کنی را

إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝
به به سوی (خداوند) ستوده ۝

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ
... بی که ... است آنچه ... و ... است؛ وای

لِلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ۝

بر ۝

... وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ

و قطعاً فرستادیم ... را با ... و معجزات خودمان که خارج کن

قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۝

... ت را

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۵۰ تا ۲۵۵ قرآن کریم را بخوانید.
ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را در مقابل آن بنویسید.

- ۱- وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ
و نزد ... به اندازه است.
رعد، آیه ...
- ۲- وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا
و سجده می کند و ... خواه و ناخواه.
رعد، آیه ...
- ۳- قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ
... : ... مساوی هستند کور و ... یا ... مساوی هستند ... و ...
رعد، آیه ...
- ۴- قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
... .. است و مقتدر است.
رعد، آیه ...
- ۵- أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ
... با یاد ... آرام می گیرد ...
رعد، آیه ...

ج- از صفحات ۲۵۱ و ۲۵۳ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

- ۱-
- ۲-
- ۳-

د- از صفحه ۲۵۲ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

خواندن روزانه قرآن کریم

فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ

مُرْتِّل، ۲۰

تا آنجا که می‌توانید قرآن بخوانید.

در طول سال‌هایی که من در خدمت امام خمینی (ره) بودم همواره می‌دیدم که امام توجه خاصی به قرآن داشتند، یک بخش از توجه ایشان مربوط به قرائت قرآن بود. ایشان یکی از وظایف خود را، مانند نمازهای واجب روزانه، قرائت قرآن قرار داده بودند و همیشه این کار را انجام می‌دادند که گاهی به پنج نوبت نیز می‌رسید و این توجه و سعی ایشان باعث شده بود که در هر ماه سه بار قرآن را ختم کنند. در خانه هم مرتب به فرزندان سفارش می‌کردند که قرآن را فراموش نکنند و استمرار بر خواندن روزانه قرآن کریم داشته باشند. گاهی وارد اتاق می‌شدم، می‌دیدم ایشان هنگام قرائت توقف می‌کردند و به افرادی که خدمت ایشان بودند نکات لطیفی را از قرآن با زبان ساده بیان می‌کردند.

آیت الله محمدرضا توسلی^۱

۱- مرحوم آیت الله توسلی از شاگردان و یاران صدیق و نزدیک حضرت امام خمینی رحمه الله علیه بودند.

درس پنجم جلسه اول

سوره ابراهيم ۱۴

جزء ۱۳

خواندن در گروه

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمِثْلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ
﴿٢٦﴾ يَثْبِتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ
﴿٢٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَآحَلُّوا
قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ
﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا
فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا
يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خِلَالٍ ﴿٣١﴾ اللَّهُ الَّذِي
خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

قرآن کامل ۲۵۹

وَأَتَاكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٢٤﴾
 قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ
 أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ ﴿٢٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضَلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
 فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٦﴾
 رَبَّنَا إِنِّي أَصَكْتُ مِّنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ
 الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ
 تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٢٧﴾
 رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَى عَلَى اللَّهِ مِنْ
 شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ
 لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٢٩﴾
 رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ
 دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ
 الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهُ غَافِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
 الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٤٢﴾

قرآن کامل

تلفظ «ع»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ع» نیز مقداری غلیظ و از ته گلو تلفظ می شود. اینک با دقت در تلفظ «ع» کلمات دارای این حرف را درست و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

دعا، نماز، آسمان، باایمان، پدر و مادرم، روز،
می دانی، سپاس و ستایش، شنوا

معنا	کلمه	ردیف
	سَمَاء	۲
	سَمِيع	۴
برپاکننده	مُقِيم	۶
فرزند، نسل	ذُرِّيَّة	۸
	يَوْم	۱
مؤمن،	مُؤْمِن	۱۲

معنا	کلمه	ردیف
	تَعَلَّمَ	۱
	حَمْد	۳
قرارداده	إِجْعَلْ	۵
	صَلَاة	۷
درخواست	دُعَاء	۹
	وَالِدَيَّ	۱۱

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

- ۱- رَبَّنَا إِنَّكَ تَعَلَّمُ :
- ۲- اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ :
- ۳- سَمِيعُ الدُّعَاءِ :
- ۴- مُقِيمُ الصَّلَاةِ :
- ۵- لِوَالِدَيَّ :
- ۶- لِلْمُؤْمِنِينَ :
- ۷- مِنْ ذُرِّيَّتِي :
- ۸- فِي السَّمَاءِ :

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۵۶ تا ۲۶۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی از سوره ابراهیم را کامل کنید.

۱- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ

... است ... بخشید به ... در کهنسالی ... و ... را؛

۲- إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٩﴾

... است.

۳- رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي

... قرار بده مرا ... و نیز ... مرا؛

۴- رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ ﴿٤٠﴾

... و پذیر ... را

۵- رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾

... بیا مرز مرا و ... و ... را ... که برپا می شود حساب (روز قیامت).

ج- از صفحه ۲۵۸ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۲۵۶ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

۲- رَبَّنَا = یا رَبَّنَا : ای پروردگار ما، پروردگارا!

۱- رَبِّ = رَبِّی (یا رَبِّی) : ای پروردگار من، پروردگارا!

۳- دُعَاءٍ = دعائی : دعای من

درس پنجم جلسه دوم

خواندن در گروه

جزء ۱۴

سوره حجر ۱۵

هنگام شنیدن و خواندن آیات درس به تلفظ صحیح حرف «ع» دقت کنید.

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُونَ مَعَ السَّٰجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ
 لَمْ اَكُنْ لِاَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
 ﴿٣٣﴾ قَالَ فَاخْرِجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَاِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ
 اِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِي اِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾
 قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾ اِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾
 قَالَ رَبِّ بِمَا اَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْاَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ
 اَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾ اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هٰذَا
 صِرَاطٌ عَلٰى مُسْتَقِيمٍ ﴿٤١﴾ اِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطٰنٌ
 اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِينَ
 ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ اِنَّ
 الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ اُدْخِلُوْهَا بِسَلٰمٍ اٰمِنِينَ ﴿٤٦﴾
 وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُوْرِهِمْ مِنْ غِلٍّ اِخْوَانًا عَلٰى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ
 ﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمْ فِيْهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ﴿٤٨﴾
 نَبِّئْ عِبَادِيْ اَنِّ اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ﴿٤٩﴾ وَاَنَّ عَذَابِيْ
 هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئُهُمْ عَنْ ضَيْفِ اِبْرٰهِيْمَ ﴿٥١﴾

قرآن کامل ۳۶۴

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بیاورید.

هفت ، وعده گاه ، بندگان ، افراد با تقوا ،
بهشت ها ، درها ، کیفر ، چشمه ها

معنا	کلمه	ردیف
نیست	لَيْسَ	۲
	سَبْعَةَ، سَبْع	۴
	مُتَّقِينَ	۶
جمع عَيْن	عُيُون	۸
دردناک	أَلِيم	۱

معنا	کلمه	ردیف
جمع عَبَد	عِبَاد	۱
جایگاه	مَوْعِد	۳
جمع باب	أَبْوَاب	۵
جمع جَنَّة	جَنَّات	۷
عذاب	عَذَاب	۹

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- إِنَّ عِبَادِي : ۲- لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ :

۳- إِنَّ الْمُتَّقِينَ : ۴- فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ :

۵- أَلْعَذَابُ أَلِيمٌ : ۶- إِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ :

۱- همیشه در فارسی اسمی که بعد از عدد می آید مفرد است؛ مثلاً می گویم هفت قرآن آموز، نه هفت قرآن آموزان

۲- افراد باتقوا یعنی کسانی که به خدا ایمان دارند و به دستورات او عمل می کنند.

جدول زیر را مانند نمونه، کامل کنید.

مفرد	معنا	جمع	معنا
جَنَّةٌ	بهشت، باغ	جَنَّات	بهشت‌ها، باغ‌ها
آيَةٌ	نشانه، آیه		
نَمْرَةٌ	میوه		
مُؤْمِنَةٌ	زن مؤمن		
صَالِحَةٌ	کار خوب		

نتیجه می‌گیریم

معمولاً کلماتی که آخر آنها «...» است، پس از حذف «...» و اضافه کردن «...» جمع بسته می‌شوند.

این آیات سوره حجر را بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ

(شیطان) تسلطی

الْأَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ۚ

پیروی کرد از گمراهان و همه است

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ۚ

(جهنم) است، گروه مشخصی از گمراهان تقسیم شده‌اند

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۚ أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ أَمِينٍ ۚ

و ساراها هستند داخل شوید در آن با سلامت و ایمنی

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ۚ

و برداشتیم از سینه‌های آنها هر کینه‌ای را، برادرانه بر روی تخت‌های مقابل هم قرار دادند

نَبِيِّ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ۚ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ۚ

آگاه ساز را که من و این که است

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۶۲ تا ۲۶۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن

بنویسید.

۱- وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
حجر، آیه...

و (شیطان)، لعنت و نفرین است تا ... قیامت.

۲- فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ
حجر، آیه...

... تسبیح کن با ... ت و باش ... سجده کنندگان .

۳- خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
نحل، آیه...

... و ... را ...

ج- از صفحه ۲۶۳ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۲۶۶ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

بهار دل‌ها

وَنُزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

إِسْرَاءُ، ٨٢

و از قرآن آنچه شفا و رحمت است برای مؤمنان نازل می‌کنیم.

حضرت علی علیه السلام می‌فرماید :

تَعَلَّمُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ رَبِيعُ الْقُلُوبِ

قرآن را یاد بگیرید؛ زیرا که آن بهار دل‌هاست؛

وَاسْتَشْفُوا بِنُورِهِ فَإِنَّهُ شِفَاءُ الصُّدُورِ

و از نور آن شفا بخواهید؛ زیرا درمان دل‌هاست؛

وَ أَحْسِنُوا تِلَاوَتَهُ فَإِنَّهُ أَنْفَعُ الْقَصَصِ

و آن را نیکو تلاوت کنید که سودمندترین سرگذشت‌هاست.

درس ششم جلسه اول

سوره نحل ۱۶

جزء ۱۴

خواندن در گروه

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بِالْغِيَةِ ۚ الْأَيْشِقُّ
الْأَنْفُسَ ۚ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَّءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ
وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً ۚ وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُمْ مِنْهُ
شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ
بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الشَّمَرَاتِ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾
وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۚ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ۚ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذِي
سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا
مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاجِرَ فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

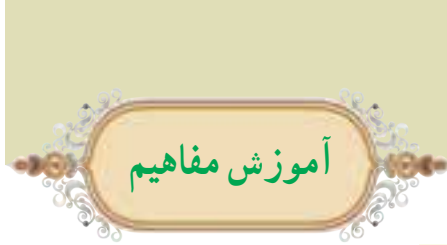
قرآن کامل
۲۶۸

وَالْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَالْأَنْهَارُ سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَّمْتُ وَبِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
﴿١٦﴾ أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِن
تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨﴾
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ
غَيْرَ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ اَللّٰهُمَّ اِلٰهَ
وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنْكِرَةٌ وَهُمْ
مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا
يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا
أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُم
كَلِمَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ
عِلْمٍ أَلْسَاءٌ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَاتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

قرآن کامل ۲۶۹

حرف «غ» و «ق»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «غ» نرم و قابل کشش تلفظ می شود؛ ولی «ق» محکم، غیر قابل کشش و از ته گلو تلفظ می شود. اینک با دقت در تلفظ «غ» و «ق» کلمات دارای این دو حرف را درست و زیبا بخوانید.

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

فکر می کنند ، زیتون ، درختان خرما ، ستارگان ، میوه ها ، گوناگون ،
کشت ، تعقل و اندیشه می کنند

معنا	کلمه	ردیف
	زَيْتُون	۲
جمع عَنَب، درختان انگور	أَعْنَاب	۴
	يَتَفَكَّرُونَ	۶
	يَعْقِلُونَ	۸
	مُخْتَلِف	۱
پند می گیرند	يَذْكُرُونَ	۱۲

معنا	کلمه	ردیف
زراعت،	زَرْع	۱
جمع نَخْل،	نَخِيل	۳
جمع ثَمَرَة،	ثَمَرَات	۵
جمع نَجْم،	نُجُوم	۷
پدید آورد	ذَرَأَ	۹
جمع لَوْن، رنگ	أَلْوَان	۱۱

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ :

۱- وَ النَّخِيلَ وَ الْأَعْنَابَ :

۴- لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ :

۳- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً :

۶- مَا ذَرَأَ لَكُمْ :

۵- لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ :

۸- لِقَوْمٍ يَذْكُرُونَ :

۷- مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ :

۱- هرگاه پس از یک اسم (مثلاً قوم) یک فعل (مانند يتفكرون) بیاید معمولاً در ترجمه، بین آن دو از حرف ربط « که » استفاده می کنیم (برای

۲- ما : آنچه

گروهی که فکر می کنند).

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۶۸ تا ۲۷۳ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱۱ تا ۱۳ سوره نحل را کامل کنید.

۱- يُنَبِّئُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ

می‌روانند ... با آب باران، ... و ... و ... و ... و ... ؛

۲- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۱﴾

... است، ...

۳- وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

و در خدمت شما قرار داد ... و ... و ... و ... را

۴- وَالتُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ

و ... رام ... هستند؛

۵- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿۱۲﴾

... است ... ؛

۶- وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ

و ... ، دارای ... است.

۷- إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۳﴾

... است ...

ج- از صفحه ۲۷۳ قرآن کریم، حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۲۷۰ قرآن کریم، یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس ششم

جلسه دوم

سوره نحل ۱۶

جزء ۱۴

خواندن در گروه

هنگام شنیدن و خواندن آیات درس به تلفظ صحیح دو حرف «غ» و «ق» دقت کنید.

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَلَحِيأَ بِهِ الْأَرْضُ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَى رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَى أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ فُضِّلُوا بِرَادَى رِزْقِهِمْ عَلَى مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِعِزَّةِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

قرآن کامل ۱۷۴

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

زنبور عسل ، کوه‌ها ، درخت ، وحی کرد ، راه‌ها ، درمان ، خانه‌ها

معنا	کلمه	ردیف
	نَحْل	۲
جمع بَیْت،	بُیُوت	۴
جمع سَبِيل،	سُبُل	۶
	شِفَاء	۸

معنا	کلمه	ردیف
	أَوْحَى	۱
جمع جَبَل، ...	جِبَال	۳
	شَجَر، شَجَرَة	۵
جمع بطن، شکم‌ها	بُطُون	۷

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

- ۱- أَوْحَى رَبُّكَ :
- ۲- إِلَى النَّحْلِ :
- ۳- مِنَ الْجِبَالِ :
- ۴- مِنَ الشَّجَرِ :
- ۵- سُبُلَ رَبِّكَ :
- ۶- فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ : است^۱.

۱- همان‌طور که تاکنون آموخته‌اید گاهی لازم است در پایان ترجمه یک عبارت قرآنی از فعل‌هایی مانند «است، هستم، هستی، بود، بودید، بودند و ...» استفاده کرد. از آنجا که شما با زبان فارسی آشنا هستید، به راحتی می‌توانید فعل مناسب این‌گونه جمله‌ها را تشخیص دهید.

این آیات سوره نحل را بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ

أَنِ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾

که بساز در بعضی ... پس برای خود و نیز ... و از داربست‌هایی که مردم درست می‌کنند ﴿٦٨﴾

ثُمَّ كُلِي مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلَالًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا

سپس بخور از ... (و گل‌ها) آنگاه حرکت کن در ... که ... مشخص می‌کند. بیرون می‌آید از ... زنبورها

شَرَابٍ مُّخْتَلَفٍ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾

عسلی که ... است؛ ...

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۷۴ تا ۲۷۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط به هر یک را مقابل آن بنویسید.

نحل، آیه ...

۱- وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ

... و ...

نحل، آیه ...

۲- إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

... ..

نحل، آیه ...

۳- وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا

و ... قرارداد ... محل سکونت و آرامش.

نحل، آیه ...

۴- إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

... امر می کند به ... و ...

ج- از صفحه ۲۷۷ یا ۲۷۸ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از یکی از دو صفحه فوق، یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

مسابقات قرآن

فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ

بقره، ۱۴۸

در کارهای خوب از یکدیگر سبقت بگیرید.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی حافظان و قاریان کشورمان توانسته‌اند در مسابقات جهانی حفظ، قرائت و درک مفاهیم قرآن، بیش از ۴۵ رتبه اول تا سوم جهان را به دست آورند. این مسابقات همه‌ساله در کشورهای ایران، سوریه، عربستان، مالزی، هندوستان و... برگزار می‌شود. خوب است بدانید هر سال مرحله اول مسابقات قرآن دانش‌آموزی در مدارس انجام می‌شود و دانش‌آموزانی که در این مسابقات امتیاز بیشتری می‌آورند، به مراحل بالاتر راه می‌یابند. شما هم اگر علاقه‌مند باشید می‌توانید با شرکت در این مسابقات، مراحل آن را به ترتیب زیر، پشت سر بگذارید. اگر به شرکت در این مسابقات علاقه‌مند هستید، از همین امروز تصمیم بگیرید از نوارهای آموزش قرائت و کتاب قرآن خود با دقت بیشتری استفاده کنید و با راهنمایی دبیر قرآن و اولیای مدرسه، برای این کار آماده شوید.

مراحل مسابقات قرآن دانش‌آموزی

درس هفتم جلسه اول

سوره نحل ۱۶

جزء ۱۴

خواندن در گروه

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السَّوْءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا
مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ
(۱۱۹) إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ (۱۲۰) شَاكِرًا لِنِعْمَةِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ (۱۲۱) وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّا فِي الْآخِرَةِ لَمَنْ
الصَّالِحِينَ (۱۲۲) ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ (۱۲۳) إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى
الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ (۱۲۴) ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ
وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
(۱۲۵) وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عَاقَبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ
صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ (۱۲۶) وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا
بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ
(۱۲۷) إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ (۱۲۸)

قرآن کامل ۲۸۱

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ

۱۱۱

آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ
 هُدًى لِبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا ﴿٢﴾
 ذُرِّيَّةَ مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ﴿٣﴾
 وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
 مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوقًا كَبِيرًا ﴿٤﴾ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا
 عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَنَا أُولَى بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ
 وَكَانَ وَعْدًا مَفْعُولًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ
 وَآمَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ﴿٦﴾
 إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا جَاءَ
 وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
 كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ﴿٧﴾

قرآن کامل ۲۸۲

تلفظ «ث»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ث» نوک زبانی تلفظ می شود
 و زبان بین دندان ها قرار می گیرد. اینک با دقت در تلفظ «ث» کلمات دارای این حرف را درست
 و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

عمل می کنند ، بشارت و مژده می دهد ، ایمان می آورند ،
کسانی که ، کارهای خوب ، هدایت می کند ، بزرگ ، آخرت

معنا	کلمه	ردیف
	يُبَشِّرُ	۲
انجام می دهند،	يَعْمَلُونَ	۴
که، اینکه، قطعاً	أَنَّ	۶
	يُؤْمِنُونَ	۸
آماده کردیم	أَعْتَدْنَا	۱

معنا	کلمه	ردیف
	يَهْدِي	۱
	الَّذِينَ	۳
	صَالِحَات	۵
	كَبِير، كَبِيرَة	۷
، قیامت	ءَاخِرَة	۹

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- يُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ :

۱- إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ :

۴- أَجْرًا كَبِيرًا :

۳- الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ :

۶- أَعْتَدْنَا لَهُمْ :

۵- لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ :

۷- عَذَابًا أَلِيمًا :

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۸۰ تا ۲۸۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات قرآنی از سورة نحل را کامل کنید.

۱- إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ

... به چیزی که آن چیز درست‌ترین و ماندگارترین است.

۲- وَ يُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾

۳- وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

۴- أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾

ج- از صفحه ۲۸۱ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۲۸۴ قرآن کریم یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس هفتم

جلسه دوم

خواندن در گروه

سوره اسراء ۱۷

جزء ۱۵

هنگام شنیدن و خواندن آیات درس به تلفظ صحیح حرف «ث» دقت کنید.

وَأِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لَيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خَلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَنْ قَدْ
أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ
الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ
قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ
نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُلْ رَبِّ
ادْخُلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ
لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ
إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ
وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَا
أَنعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ
يَئُوسًا ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ
أَهْدَى سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي
وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِنْ شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ
بِالدِّي أَوْ حِينَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَنَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

قرآن کامل ۲۹۰

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

انسان ، بگو ، جن ، ستمگران ، پوچ و بیهوده

معنا	کلمه	ردیف
باطل،	باطِل	۲
ظالمان،	ظالِمِینَ	۴
	جِنَ	۶
می آورند، بیاورند	يَأْتُونَ بِـ، يَأْتُوا بِـ	۸

معنا	کلمه	ردیف
	قُلْ	۱
بود، است	كَانَ	۳
	إِنْسَ	۵
اینکه، که	أَنَّ	۷

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- قُلْ جَاءَ الْحَقُّ :

۲- شِفَاءٌ وَ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ :

۳- أَلَا إِنْسُ وَالْجِنُّ :

۴- عَلَيَّ أَنَّ يَأْتُوا بِمِثْلٍ :

۵- هَذَا الْقُرْآنُ :

۶- لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ :

۱- یأتوا بِمِثْلٍ = یأتوا بِـ مِثْلٍ : بیاورند مانند...

این آیات شریفه از سورهٔ اسراء را که دربارهٔ قرآن کریم است بخوانید و سپس ترجمهٔ آنها را کامل کنید.

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ

و ... : ... و نابود شد ...

إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ

... : ... نابودشدنی. ﴿٨١﴾ و نازل می‌کنیم از قرآن ... را که آن ...

وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾

و ... : ... است ولی (همین قرآن) ... را ... زیان و ضرر نمی‌افزاید.

قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ

... : قطعاً ... جمع شوند ... و ... : ... : ... را

لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ۚ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٣﴾

نمی‌توانند بیاورند ... را، هر چند که یکدیگر را کمک و پشتیبانی کنند.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۸۶ تا ۲۹۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

۱- إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا
إِسراء، آیه ...

..... دشمنی آشکار.

۲- إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ
إِسراء، آیه ...

..... (ای شیطان) هیچ تسلطی.

۳- إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا
إِسراء، آیه ...

..... (خدا)

۴- إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا
إِسراء، آیه ...

..... (ای پیامبر) ... (و بسیار).

ج- از صفحه ۲۹۱ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۲۹۰ قرآن کریم یک پیام قرآنی کوتاه و زیبا انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

طوفانی در دریا، طوفانی در دل

مسلمانان مکه را فتح کردند و پیامبر اکرم (ص) همه مردم این شهر، به جز چند نفر را، مورد بخشش قرار داد. عکرمه یکی از آن چند نفر بود؛ زیرا دین خدا و پیامبر را مسخره کرده و مسلمانان را بسیار آزار داده بود. از این رو، پس از فتح مکه، از این شهر فرار کرد و راه کوه و بیابان در پیش گرفت. او از ترس جانش شب‌ها راه می‌رفت و روزها پنهان می‌شد و همواره در فکر این بود که چگونه می‌تواند از دست مسلمانان جان سالم به‌در برد.

روزی به کنار دریا رسید. سوار بر کشتی شد و با خود گفت: بالأخره نجات پیدا کردم، چون کشتی به وسط دریا رسید شب شده بود و تاریکی همه جا را فرا گرفته بود. ایر و باد و دریا به هم پیچیدند. ستارگان ناپدید شدند و رعد و برقی ترسناک در گرفت. کشتی در دل موج‌ها از این سو به آن سو می‌رفت. مسافران از ترس فریاد می‌زدند و کمک می‌طلبیدند. سرانجام یکی از آنان گفت: «ای مردم، بیایید در این دل شب، بت‌ها را رها کنیم و دست به دامان لطف «خدا» بزنیم که از آن خدایان ساختگی و بت‌ها کاری ساخته نیست».

همزمان با طوفان دریا، در قلب عکرمه نیز آشوب و طوفانی به‌پا شد. او هم از گذشته خویش نادم و پشیمان گشت. در این حال گفت: «خدایا، من با تو عهد و پیمان می‌بندم که اگر مرا از این طوفان نجات دهی، به سراغ محمد بروم و به آیین او ایمان آورم، چرا که او بسیار مهربان و کریم است.» آن شب، سرانجام خدا به سرنشینان کشتی رحم کرد و عکرمه نیز نجات یافت. خدمت پیامبر اسلام آمد، اظهار پشیمانی کرد و مسلمان شد. پیامبر نیز با مهربانی او را پذیرفت و از گناهانش درگذشت. در این هنگام آیه زیر نازل شد:

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ كَالظُّلَلِ
دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

و چون (دریا طوفانی شود و) موج‌های بلند همچون ابرها
آنها (مردم) را فراگیرد، در آن حال خدا را با اخلاص می‌خوانند.

عکرمه بعدها در صف لشکریان اسلام قرار گرفت و در یکی از جنگ‌ها به شهادت رسید.

درس هشتم جلسه اول

سوره اسراء ۱۷

جزء ۱۵

فرانیدن در گروه

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿١٥﴾
وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٦﴾
قُلْ آمِنُوا بِهِ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْآذْقَانِ سُجَّدًا ﴿١٧﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿١٨﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْآذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿١٩﴾ قُلْ ادْعُوا اللَّهَ أَوْ ادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيًّا مَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرِ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿٢٠﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَلِيٌّ مِنَ الدُّلَىٰ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا ﴿٢١﴾

سُورَةُ الْكَافِرَاتِ

۱۱.

آیاتها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾ قِيمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا لِمَنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿٢﴾ مَكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا ﴿٣﴾ وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿٤﴾

قرآن کامل ۲۹۳

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِابَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ
 مِنْ أَفْوَاهِهِمْ أَنْ يَقُولُوا إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
 عَلَىٰ آثَارِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا
 جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
 ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ
 أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾
 إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ
 رَحْمَةً وَهَيِّ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي
 الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ
 أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا ﴿١٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ
 إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا
 عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا ﴿١٤﴾ هَؤُلَاءِ
 قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِمُ
 بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

تلفظ «ص»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ص» مانند «س» ولی درشت و غلیظ تلفظ می شود. اینک با دقت در تلفظ «ص» کلمات دارای این حرف را درست و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

غار ، مُهَيَّاكُن ، نازل کرد ، بهتر ، زینت

معنا	کلمه	ردیف
قرار دادیم	جَعَلْنَا	۲
بهترین،	أَحْسَنَ	۴
جوانان	فَتِيَّةَ	۶
بیخس، بده	آتِ	۸
، فراهم ساز	هَيَّيْ	۱

معنا	کلمه	ردیف
، فروفرستاد	أَنْزَلَ	۱
، زیبایی	زِينَةَ	۳
وقتی که، هنگامی که	إِذْ	۵
	كَهْفَ	۷
نزد	لَدُنْ	۹

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- أَنْزَلَ عَلَيَّ عَبْدِي الْكِتَابَ :

۴- مَا عَلَى الْأَرْضِ :

۶- إِلَى الْكَهْفِ :

۸- آتَيْنَا مِنْ لَدُنْكَ :

۱- أَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي :

۳- إِنَّا جَعَلْنَا :

۵- زِينَةً لَهَا :

۷- فَقَالُوا رَبَّنَا :

۹- وَهَيَّيْ لَنَا :

۱- همان‌طور که می‌دانی دو ضمیر «ه» و «ها» به معنای «او» ، «آن» ، «ش» است، با دقت در معنای عبارات، به راحتی می‌توان حدس زد که بهتر است در ترجمه، کدام یک از این معناها را به کار برد.

۲- ما : آنچه

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هرروز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۹۲ تا ۲۹۷ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه آیات ۱، ۷ و ۱۰ سورة كهف را كامل كنيد.

۱- الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿١﴾

.....، و در آن هيچ گونه نادرستی و ناراستی قرار نداد.

۲- إِنْ أَجَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا

۳- لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾

تا بيازماييم ... را كه کدام يك از ... ، ... عمل را دارند.

۴- إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

... پناه گرفتند ... ؛ ... :

۵- وَهَبْنَا لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾

و نجات و هدايت را در كارمان.

ج- از صفحه ۲۹۶ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۲۹۴ قرآن کریم یک پیام کوتاه و زیبای قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس هشتم

جلسه دوم

خواندن در گروه

جزء ۱۵

سوره کهف ۱۸

هنگام شنیدن و خواندن آیات درس به تلفظ صحیح «ص» دقت کنید.

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَةُ الصَّالِحَةُ خَيْرٌ
عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ
بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا عَلَى
رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ
أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوَيْلَتَنَا مَا لِ هَذَا الْكِتَابِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَجَدُوا مَا عَمِلُوا
حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا
لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ
فَاتَّخَذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ
بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ مَا أَشْهَدُهُمْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَلَا خَلَقَ أَنْفُسَهُمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا
﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ
النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

قرآن کامل ۲۹۹

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده، کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

گفتیم ، کوچک ، سجده کردند ، عمل کردند ، گناهکار ، ظلم می کند

معنا	کلمه	ردیف
می گویند	يَقُولُونَ	۲
یافتند	وَجَدُوا	۴
، ستم می کند	يَظْلِمُ	۶
	سَجَدُوا	۸

معنا	کلمه	ردیف
	مُجْرِم	۱
	صَغِير، صَغِيرَة	۳
، انجام دادند	عَمِلُوا	۵
	قُلْنَا	۷

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

- ۱- وَ وَجَدُوا مَا عَمِلُوا :
- ۲- لَا يَظْلِمُ رُبُّكَ :
- ۳- وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ :
- ۴- فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ :
- ۵- كَانَ مِنَ الْجِنِّ :
- ۶- هَذَا الْكِتَابُ^۲ :

۱- همان طور که می دانید حرف «لِ» به معنای «برای» است؛ اما هرگاه این حرف بعد از فعل های «قال، قالوا، قُل، يقولون و...» بیاید در فارسی «به» معنا می شود و نه «برای»؛ مانند : و قال موسى لِقَوْمِهِ : و گفت موسى به قومش.

۲- کتاب به معنای مکتوب و نوشته است و گاهی در قرآن به معنای کارنامه عمل انسان در روز قیامت به کار رفته است.

آیه ۴۹ و قسمت اول آیه ۵۰ سورة كهف را بخوانید و ترجمه آن را کامل کنید.

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ

و باز می شود ... پس می بینی ... را

مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوِيلَتَنَا مَا لِ هَذَا الْكِتَابِ

نگران ... است، و ... ای وای بر ما چیست ...

لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا

جا نمانده است هیچ چیز ... و ... به حساب آمده است آن، و ...

حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا

... ؛ و ... به هیچ کس ﴿۴۹﴾ و ... سجده کنید

لِأَدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ ۖ

به ... پس ... پس نافرمانی کرد از فرمان پروردگارش

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۹۸ تا ۳۰۳ قرآن کریم را بخوانید.
ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن

بنویسید.

کَهِف، آیه ...

۱- أَكْفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ

... کافر شدی ... خاك؟! ...

کَهِف، آیه ...

۲- لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

... هیچ توان و قدرتی ... از ...

کَهِف، آیه ...

۳- وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ

... صاحب ... است.

کَهِف، آیه ...

۴- وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِفَتَاهُ

و ... به جوان همراهش

کَهِف، آیه ...

۵- قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ

... جدایی میان ... و ...

ج- از صفحه ۳۰۰ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۲۹۸ یک پیام کوتاه و زیبای قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

نماز در اتاق ژنرال

دورهٔ خلبانی من در آمریکا تمام شده بود و بهترین نمرات را در امتحانات پروازی به دست آورده بودم، ولی به خاطر گزارش‌هایی که در پرونده‌ام وجود داشت، گواهینامهٔ خلبانی برایم صادر نمی‌شد. سرانجام روزی به دفتر رئیس دانشگاه، که یک ژنرال آمریکایی بود، احضار شدم. به اتاقش رفتم و احترام گذاشتم. او از من خواست که بنشینم. پرونده‌ام در مقابل او روی میز بود. ژنرال آخرین فردی بود که باید نسبت به قبول و یا رد شدنم در خلبانی نظر می‌داد. او پرسش‌هایی کرد که من پاسخ دادم. از سؤال‌های ژنرال برمی‌آمد که نظر خوبی نسبت به من ندارد.

ناگهان در اتاق به صدا درآمد و منشی ژنرال وارد شد و پس از احترام از او خواست تا برای کار مهمی از اتاق خارج شود. با رفتن ژنرال من مدتی در اتاق تنها ماندم، به ساعت نگاه کردم؛ وقت نماز ظهر بود. با خود گفتم ای کاش در اینجا نبودم و می‌توانستم نمازم را در اول وقت بخوانم. انتظارم برای آمدن ژنرال طولانی شد. اندیشیدم که هیچ کاری مهم‌تر از نماز نیست. با خود گفتم خوب است نمازم را همین جا بخوانم تا پیش از آمدن ژنرال خواندن نمازم تمام شده باشد. به گوشه‌ای از اتاق ژنرال رفتم و روزنامه‌ای را که در آنجا بود برداشتم و روی زمین پهن کردم. مُهرم را از جیبم درآوردم و مشغول خواندن نماز شدم. در حال خواندن نماز بودم که ژنرال وارد اتاق شد. با خود گفتم: چه کنم؟ نمازم را ادامه دهم و یا آن را قطع کنم؟ بالاخره تصمیم گرفتم نماز را ادامه دهم، چون هر چه خدا بخواهد همان خواهد شد. نماز را تمام کردم و در حالی که بر روی صندلی می‌نشستم از ژنرال به خاطر اینکه معطل شده بود، عذرخواهی کردم. ژنرال، پس از چند لحظه سکوت، از من پرسید: چه می‌کردی؟!

گفتم: عبادت می کردم.

گفت: بیشتر توضیح بده.

گفتم: دین اسلام به ما مسلمانان دستور می دهد که در ساعت های خاصی از شبانه روز، با خداوند مناجات کنیم و نام این عبادت، نماز است. زمان آن عبادت فرا رسیده بود. من از نبودن شما در اتاق استفاده کردم و نمازم را خواندم.

ژنرال نگاه عمیقی به من کرد و گفت: پس این گزارش هایی که در پرونده ات نوشته اند به دلیل همین کارهایت بوده است! گفتم: شاید!

نمی دانم خداوند به خاطر این نماز چه اثری در دل او گذاشت که قلم خودنویسش را برداشت و گواهینامه خلبانی مرا امضا کرد.

آن روز به اولین جای خلوتی که رسیدم به پاس این نعمت بزرگی که خداوند به من داده بود، دو رکعت نماز شکر خواندم.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ

از میان مؤمنان مردانی هستند که به آنچه با خدا عهد بستند صادقانه وفا کردند؛

فَمِنْهُمْ مَنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ، وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا

برخی از آنان به شهادت رسیدند و برخی از آنها در انتظارند و هرگز عقیده خود را تغییر ندادند.

احزاب، ۲۳

خاطره ای که خواندید از سرلشگر شهید خلبان عباس بابایی، یکی از شجاع ترین خلبانان نیروی هوایی بود. او دوره خلبانی را پیش از پیروزی انقلاب اسلامی در آمریکا به پایان رساند. شهید بابایی در سال های دفاع مقدس، از خود شجاعت های بسیاری نشان داد و با هواپیمای جنگی خود بسیاری از هواپیماهای دشمن را سرنگون کرد.

این رزمنده دلیر سرانجام در روز عید قربان سال ۱۳۶۶ به شهادت رسید و از خود حماسه ای جاوید باقی گذاشت.^۱

۱- برای آشنایی بیشتر با خاطره های زیبای این خلبان شجاع و سردار بزرگ اسلام می توانید کتاب «پرواز تا بی نهایت» را بخوانید.

درس نهم

جلسه اول

سوره کهف ۱۸

جزء ۱۶

خواندن در گروه

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿١٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿١٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿٢٠﴾ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿٢١﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ دُونِي أَوْلِيَاءَ ۚ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿٢٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿٢٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا ﴿٢٥﴾ ذَلِكَ جَزَاءُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿٢٧﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿٢٨﴾ قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَنْ تَنْفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿٢٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿٣١﴾

قرآن کامل ۱۶

آياتها

سُورَةُ مَرْيَمَ

۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

كَهَيْعَصَ ﴿١﴾ ذَكَرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ﴿٢﴾
 إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ
 مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ
 شَقِيًّا ﴿٤﴾ وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَأْيِ وَكَانَتِ
 امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ يَرِثُنِي وَيَرِثُ
 مِنْ عَالِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾ يَزَكَرِيَّا
 إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا
 ﴿٧﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَكَانَتِ امْرَأَتِي
 عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ﴿٨﴾ قَالَ كَذَلِكَ
 قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَى هَيْئٍ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ
 وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ﴿٩﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَتُكَ
 أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ﴿١٠﴾ فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ
 مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ﴿١١﴾

قرآن کامل ۲۰۵

تلفظ «ط»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ط» مانند «ت» ولی درشت و غلیظ تلفظ می شود. اینک با دقت در تلفظ «ط» کلمات دارای این حرف را درست و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

انسان ، شریک نگیرد ، کار ، پرستش ، وحی می شود ، ملاقات

معنا	کلمه	ردیف
	یوحی	۲
دیدار ،	لِقَاء	۴
خوب، شایسته	صَالِح	۶
عبادت،	عِبَادَة	۸
یکی، کسی	أَحَد	۱

معنا	کلمه	ردیف
من	أَنَا	۱
امید دارد	كَانَ يَرْجُوا	۳
عمل،	عَمَل	۵
	لَا يُشْرِكْ	۷
بشر،	بَشَر	۹

فعالیت دوم

با دقت در محل درست و نادرست ترجمه کلمه «إِنَّمَا» ترکیبها و عبارات قرآنی زیر را به شکل صحیح

ترجمه کنید.

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَ ... : ترجمه نادرست : فقط ولی شما خداست و...

ترجمه درست : ولی شما فقط خداست و...

۲- یوحیِ الّٰی :

۱- إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ :

۴- فَمَنْ كَانَ يَرْجُو :

۳- أَنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَاحِدٌ :

۶- عَمَلًا صَالِحًا :

۵- لِقَاءَ رَبِّهِ :

۲- محل صحیح ترجمه «إِنَّمَا» نیز مانند «إِنَّمَا» است.

۱- الّٰی= الی ی : به من، به سوی من

انس با قرآن در خانه

الف - خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۰۴ تا ۳۰۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب - ترجمه آخرین آیه سوره کهف و عباراتی از سوره مریم را کامل کنید.

۱- قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ

:

۲- أَتَمَّا إِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ

:

۳- فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۚ أَحَدًا ﴿١١﴾

:

۴- ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَّرِيَّا ﴿٢﴾

یادی از _____ به _____ (حضرت) زکریا

۵- قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً

:

ج - از صفحه ۳۰۴ حداقل سه عبارت یا ترکیب ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د - از صفحه ۳۰۷ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

۱- در هر سه مورد مشخص شده ضمیر « ه » باید به صورت « ش » معنا شود.

۲- رَبِّ = ربی، یا ربی : ای پروردگار من، پروردگارا

درس نهم

جلسه دوم

خواندن در گروه

سوره طه ۲۰

جزء ۱۶

هنگام شنیدن و
خواندن آیات
درس به تلفظ
صحیح « ط »
دقت کنید.

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَآرِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقَهَا يَمُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سَوَاءٍ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾ إِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾ وَاشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

قرآن کامل ۳۱۳

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

خانواده ، بسیار ، بینا ، زبان ، سینه ، طغیان کرد

معنا	کلمه	ردیف
نافرمانی کرد	طَغَى	۲
کار، جمع: اُمور	أَمْر	۴
کمک کار، دستیار	وَزِير	۶
	كَثِير	۸
	بَصِير	۱

معنا	کلمه	ردیف
برو	اِذْهَبْ	۱
جمع: صُدور	صَدْر	۳
جمع: اَلْسِنَة	لِسَان	۵
	أَهْل	۷
بودی، هستی	كُنْتَ	۹

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

- ۱- اِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ :
- ۲- إِنَّهُ طَغَى :
- ۳- قَالَ رَبِّ :
- ۴- صَدْرِي :
- ۵- أَمْرِي :
- ۶- مِنْ لِسَانِي :
- ۷- وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا :
- ۸- مِنْ أَهْلِي :
- ۹- هَارُونَ أَخِي :
- ۱۰- أَنْتَ كُنْتَ :
- ۱۱- فَبَصِيرًا :

۱- رَبِّ: ربی، یا ربی: ای پروردگار من، پروردگارا

آیات ۲۴ تا ۳۵ سوره طه را بخوانید و ترجمه آنها را کامل کنید.

اِذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ اشْرَحْ

وسعت بخش

لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّنْ لِّسَانِي ﴿٢٧﴾

وآسان ساز ﴿٢٥﴾ و بگشا گره ﴿٢٦﴾

يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ لِّي زَورًا مِّنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَارُونَ أَخِي ﴿٣٠﴾

تا بفهمند ﴿٢٨﴾ و بچهارمندی ﴿٢٩﴾

أَشَدُّ بِهِ أَزْرَىٰ ﴿٣١﴾ وَاشْرِكُهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ تُسَبِّحَكَ كَثِيرًا ﴿٣٣﴾

محکم ساز به کمک ﴿٣١﴾ پشت مرا ﴿٣٢﴾ و شریک کن او را ﴿٣٣﴾ تا تسبیح کنیم __ را ﴿٣٤﴾

و نذکرک کثیرا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾

و یاد کنیم را ﴿٣٥﴾

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۱۰ تا ۳۱۵ قرآن کریم را بخوانید.
ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن بنویسید.

۱- رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

و و میان آن دو است؛

مریم، آیه ...

۲- فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ

پس را و شکیا باش

طه، آیه ...

۳- تَنْزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى

(قرآن) نازل شده از کسی است که و بلند را

طه، آیه ...

۴- وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ

و انتخاب کردم را (ای موسی) پس گوش فرا ده به

طه، آیه ...

۵- إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

و به یادار را یاد

ج- از صفحه ۳۱۲ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

- ۱- _____
- ۲- _____
- ۳- _____

د- از صفحه ۳۱۳ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

۲- إِنَّ يَ ← إِنِّي، إِنِّي

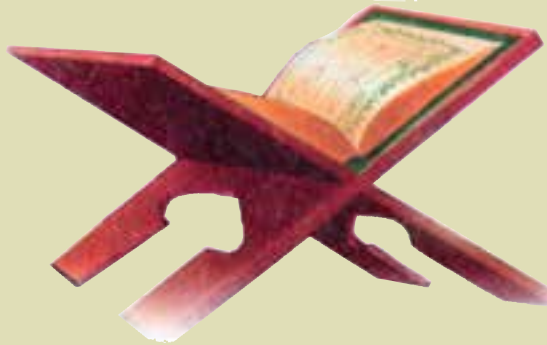
۱- فَاعْبُدْهُ = فِ اعْبُدْ هُ ؛ لِعِبَادَتِهِ = لِ عِبَادَةِ ه

۳- فَاعْبُدْنِي = فِ اعْبُدْ نِ ی : پس عبادت کن مرا؛ هرگاه ضمیر «ی» بعد از فعل بیاید قبل از آن حرف «ن» نیز می آید؛ اما این حرف در معنا تأثیری ندارد.

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ

زمر، ۲۳

خدا بهترین سخن را نازل کرد.

قرآن در نگاه دانشمندان

از زمانی که قرآن کریم نازل شد، مردم و به خصوص دانشمندان را تحت تأثیر خود قرار داد. می دانید که دقت دانشمندان از سایر مردم بیشتر است؛ در نتیجه آنها با خواندن قرآن نکات دقیق تر و زیباتری را از آیات قرآن کشف می کنند. بسیاری از دانشمندان مسلمان و غیر مسلمان، قرآن را کتابی بی مانند معرفی کرده اند. یکی از دانشمندان بزرگ فرانسوی به نام «ارنست رنان» چنین گفته است :

«در کتابخانه شخصی خود هزاران جلد کتاب سیاسی، اجتماعی و غیر آن دارم که آنها را بیش از یک بار نخوانده ام، ولی یک جلد کتاب است که همیشه مونس من است و هرگاه احساس خستگی روحی می کنم و می خواهم درهایی از معارف و کمال بر روی من باز شود، آن را مطالعه می کنم و هیچ گاه از زیاد خواندن آن خسته نمی شوم. این کتاب «قرآن» کتاب آسمانی مسلمانان است.»

شما دانش آموز عزیز نیز احساس خود را درباره قرآن بنویسید.

درس دهم جلسه اول

سوره طه ۲۰

جزء ۱۶

خواندن در گروه

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُقَضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَا
إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلُ فَنَسِيَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا
لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿١١٦﴾
فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ
مِنَ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿١١٨﴾
وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿١١٩﴾ فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ
الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَا يَبُلَى ﴿١٢٠﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿١٢١﴾
ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿١٢٢﴾ قَالَ اهْبِطَا
مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنْ
هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ
عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
أَعْمَى ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

قرآن کامل ۳۲۰

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنسى ﴿١٢٦﴾
 وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
 أَشَدُّ وَأَبْقَى ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ
 يَمْشُونَ فِي مَسْجِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَى ﴿١٢٨﴾
 وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَاجِلٌ مِّسْمًى ﴿١٢٩﴾
 فَاصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ
 وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ
 تَرْضَى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ
 زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَى
 ﴿١٣١﴾ وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ
 نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِنْ رَبِّهِ
 أَوْ لَمْ تأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَا فِي الصُّحُفِ الْاُولَىٰ ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ
 بِعَذَابٍ مِنْ قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ
 آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبَّصُوا
 فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَابُ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

قرآن کامل ۲۱

تلفظ «ذ»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ذ» نوک زبانی تلفظ می شود و زبان
 بین دندان ها قرار می گیرد. اینک با دقت در تلفظ «ذ» کلمات دارای این حرف را درست و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پیش از ، تسبیح گوی ، صبور و شکیبا باش ،
روزی ، بهتر ، بهترین ، پرهیزکاری ، عاقبت

معنا	کلمه	ردیف
	سَبِيحٌ	۲
	رِزْقٌ	۴
ما	نَحْنُ	۶
تقوا،	تَقْوَى	۸

معنا	کلمه	ردیف
	إِصْبِرْ	۱
قبل از،	قَبْلَ	۳
خوب، ،	خَيْرَ	۵
	عَاقِبَةَ	۷

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۱- فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ :

۲- حَمْدِ رَبِّكَ :

۳- قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ :

۴- قَبْلَ غُرُوبِهَا :

۵- رِزْقِ رَبِّكَ خَيْرٌ :

۶- وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى :

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۱۶ تا ۳۲۱ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات و عبارات قرآنی از سوره طه را کامل کنید.

۱- فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ

..... (مردم)؛

۲- وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا

و با

۳- ... وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿۱۳﴾

سوره طه

و و پایدارتر است.

۴- وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا

و فرمان ده را به ... و در این کار صبور و شکیبا باش؛

۵- لَا تَسْأَلْكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ ﴿۱۲۲﴾

سوره یوسف

در خواست نداریم از... ..، ... روزی می دهیم به ... و ... (خوب) است.

ج- از صفحه ۳۱۸ حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۳۲۰ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

درس دهم

جلسه دوم

خواندن در گروه

سوره انبیاء ۲۱

جزء ۱۷

هنگام شنیدن و خواندن آیات درس، به تلفظ صحیح «ذ» دقت کنید.

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ
إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَوَلِينَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ
الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ
مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ
﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنْ
السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَذَا ذِكْرٌ مُبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ
مُنْكَرُونَ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِ عَلِيمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي
أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عِبْدِينَ ﴿٥٣﴾
قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا
أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَى ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ
﴿٥٦﴾ وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

قرآن کامل ۳۲۶

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پدر ، روشن ، دانا ، گمراهی

معنا	کلمه	ردیف
بخشیدیم به، دادیم به	ءَاتَيْنَا	۲
	عَالِم	۴
بودید، هستید	كُنْتُمْ	۶
	مُبِين	۸

معنا	کلمه	ردیف
بودیم، هستیم	لَقَدْ، قَدْ	۱
	كُنَّا	۳
جمع : اباء	أَب، أَبو، أَبا، أَبی	۵
	ضَلَال	۷

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- كُنَّا بِهِ عَالِمِينَ :

۱- لَقَدْ ءَاتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ :

۴- قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ :

۳- إِذْ قَالَ لِأَيِّهِ :

۶- فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ :

۵- أَنْتُمْ وَاَبَاءُكُمْ :

آیات ۵۱ تا ۵۴ سورة انبیاء را بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا

و ... به ... رشد و کمال او را از قبل و ...

بِهِ عَلِيمِينَ ﴿۵۱﴾ إِذْ قَالَ لِأَيِّهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي

بِهِ (شایستگی) او دانا ﴿۵۱﴾ ... به ... ش و ... ش چیست این مجسمه‌هایی که

أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿۵۲﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عِبَادِينَ ﴿۵۳﴾

... آنها را می‌پرستید ﴿۵۲﴾ : پدران ما عبادت کننده آنها بوده‌اند ﴿۵۳﴾

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۵۴﴾

..... (حضرت ابراهیم)

انس با قرآن در خانه

الف - خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۲۲ تا ۳۲۷ قرآن کریم را بخوانید.
ب - ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را مقابل آن

بنویسید.

- ۱- لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
 (وسیله) تذکر و هدایت شماست،
 انبیاء، آیه ...
- ۲- قَالُوا يُولِنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

 انبیاء، آیه ...
- ۳- وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ
 و آب زنده ای را؛
 انبیاء، آیه ...
- ۴- وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

 انبیاء، آیه ...
- ۵- قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ
 بلکه پدید آورد آنها را.

ج - از صفحه ۳۲۴ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د - از صفحه ۳۲۲ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان :

متن :

ترجمه :

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ **انفال، ۲۰**

مؤمنان راستین کسانی هستند که چون خدا یاد شود دل‌هایشان بلرزد و هنگامی که آیات الهی بر آنها خوانده شود ایمانشان افزون گردد؛ آنها بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

استاد عبدالباسط

بسم الله الرحمن الرحيم*

إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ
وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ
وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ
وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ
وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ
وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ
وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ
وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُئِلَتْ
بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ

حتماً این آیات را بارها با آن صوت دلنشین و معروف شنیده‌اید و می‌دانید کسی که این آیات را به آن زیبایی تلاوت می‌کند کسی نیست جزء «استاد عبدالباسط». عبدالباسط در سال ۱۳۰۷ در مصر به دنیا آمد و در سن ده سالگی موفق به حفظ کامل قرآن شد. او در رشته قرائت قرآن بسیار مهارت یافت، به طوری که کمتر قاری قرآنی توفیق یافته است قرآن را به زیبایی او تلاوت کند.

عبدالباسط در کشورهای مختلف قرآن را به زیبایی تمام تلاوت می‌کرد به طوری که در بعضی کشورها، افراد غیرمسلمان با شنیدن تلاوت جذاب و زیبای او، مسلمان می‌شدند. از جمله تلاوت‌های مشهور او قرائت سوره‌های حمد، مریم، حشر، تکویر و شمس است. عبدالباسط در سال ۱۳۶۷ در سن شصت سالگی درگذشت. او از قاریانی بود که توان و هنر خود، یعنی صدای دلنشین و تلاوت زیبایش را در راه معرفی و تبلیغ قرآن کریم صرف کرد.

قاریان بزرگ، تلاوت قرآن را از جلسات قرآنی مدارس و مساجد شروع کرده‌اند.

*- تلاوت آیات ۱ تا ۹ سوره تکویر را با صدای عبدالباسط گوش کنید.

درس یازدهم

جلسه اول

سوره انبیاء ۲۱

جزء ۱۷

خواندن در گروه

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا
عَبِيدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلَوْ طَآءَتْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ
الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبِيثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ
فَلَسِقِينَ ﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ
﴿٧٥﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَى مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ
وَآهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ
نَفَسَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾
فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا
مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾
وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِ
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

قرآن کامل ۳۲۸

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغْوِصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا
 دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ ﴿٨٢﴾ وَيَا يُوبَ إِذْ
 نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٨٣﴾
 فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ
 وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا وَعِندَنَا وَذَكَرَى لِلْعَبِيدِينَ ﴿٨٤﴾
 وَاسْمِعِيلَ وَإِدْرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ كُلٌّ مِنَ الصَّابِرِينَ ﴿٨٥﴾
 وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾
 وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ
 فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي
 كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ
 مِنَ الْغَمِّ وَكَذَلِكَ نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَزَكَرِيَّا
 إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿٨٩﴾
 فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَهَبْنَا لَهُ يَحْيَى وَاصْلَحْنَا
 لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ
 وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴿٩٠﴾

قرآن کامل ۳۲۹

تلفظ «ظ»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ظ» مثل «ذ» نوک زبانی ولی درشت و غلیظ تلفظ می شود. اینک با دقت در تلفظ «ظ» کلمات دارای این حرف را درست و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

نجات دادیم ، اندوه و ناراحتی ، رفت ، ندا کرد

معنا	کلمه	ردیف
گمان کرد	ظَنَّ	۲
پاک و بی عیب است	سُبْحَانَ	۴
	نَجَّيْنَا	۶
این چنین	كَذَلِكَ	۸

معنا	کلمه	ردیف
	ذَهَبَ	۱
صدا زد	نَادَى	۳
بودم، هستم	كُنْتُ	۵
غم،	غَمَّ	۷

فعالیت دوم

این ترکیب ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

- ۱- اِذْ ذَهَبَ :
- ۲- فَظَنَّ :
- ۳- فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ :
- ۴- لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ :
- ۵- سُبْحَانَ اللَّهِ :
- ۶- سُبْحَانَهُ :
- ۷- سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيِّنَا :
- ۸- نَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ :

۱- سُبْحَانَهُ = سُبْحَانَ ه : پاک و بی عیب (است) او

۲- سُبْحَانَكَ = سُبْحَانَ ك : پاک و بی عیب (هستی) تو.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۲۴۴ تا ۲۴۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیات و عبارات قرآنی از سوره انبیاء را کامل کنید.

۱- وَذَا النَّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِبًا

و حضرت یونس ... با خشم و ناراحتی،

۲- فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ

... که ما بر او سخت نمی گیریم!

۳- فَنادىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

۴- سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٨٧﴾

..... قطعاً من

۵- فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ

... دعای او را پذیرفتیم و

۶- وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾

و ... نجات می دهیم ... را

ج- از صفحه ۳۳۰ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۳۳۳ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

۱- منظور از ظلمات، زمانی است که حضرت یونس به خاطر ترک کردن قوم خودش، به فرمان و خواست خداوند در شکم ماهی بزرگی قرار گرفت.

درس یازدهم

جلسه دوم

خواندن در گروه

سوره حج ۲۲

جزء ۱۷

هنگام شنیدن

و خواندن

آیات درس

به تلفظ حرف

« ظ » دقت

کنید.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي حَتَّى النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾
وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا
لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ
الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
مَا عُوِّقَ بِهِ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي
النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ
﴿٦١﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ
مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

قرآن کامل ۳۳۹

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

پرنعمت ، ایمان آوردند ، کافر شدند ، آن روز ،
تکذیب کردند ، روزی دهنده ، فرمانروایی ، خوب

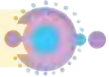
معنا	کلمه	ردیف
	يَوْمَئِذٍ	۲
	نَعِيم	۴
، انکار کردند	كَذَّبُوا بِـ	۶
خوارکننده	مُهِين	۸
	رازِق	۱

معنا	کلمه	ردیف
	مُلْك	۱
	ءَامَنُوا	۳
	كَفَرُوا	۵
آنها	أُولَئِكَ	۷
نیکو،	حَسَن	۹

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

- ۱- أَلَمْ لِكْ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ :
- ۲- فَالَّذِينَ ءَامَنُوا :
- ۳- وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ :
- ۴- فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ :
- ۵- وَ الَّذِينَ كَفَرُوا :
- ۶- وَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا :
- ۷- عَذَابٌ مُهِينٌ :
- ۸- فِي سَبِيلِ اللَّهِ :
- ۹- رِزْقًا حَسَنًا :
- ۱- خَيْرُ الرَّازِقِينَ :

آیات ۵۶ تا ۵۸ سورة حج را بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

الْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۚ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا

..... است، حکم می کند میان ؛

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا

و ﴿٥٦﴾ و

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾

و را ... آنها برایشان ﴿٥٧﴾

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا

و ... هجرت کردند ... و سپس کشته شدند یا مُردند

لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ

قطعا روزی می دهد به ... ، و ... است که

خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٥٨﴾

... است.

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم : هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۳۴ تا ۳۳۹ قرآن کریم را بخوانید.
ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را در مقابل آن بنویسید.

- ۱- أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
 آیا نمی بینی ... را سجده می کنند کسانی که ... و ... هستند و نیز ... و ...
 حج، آیه ...
- وَالتَّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ
 و ... و ... و ... و جنندگان و بسیاری ... ؛
 حج، آیه ...
- ۲- إِنَّ اللَّهَ يُدْفِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 ... دفاع می کند ...
 حج، آیه ...
- ۳- وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ
 و ... یاری ... است.
 حج، آیه ...
- ۴- فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ
 ... و ... آمرزش و ... ارزشمندی است.
 حج، آیه ...

ج- از صفحه ۳۳۷ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

- ۱-
- ۲-
- ۳-

د- از صفحه ۳۳۶ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی	
عنوان :	
متن :	
ترجمه :	

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا

آل عمران، ۱۶۹

بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ

و هرگز کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند، مرده مپندار،

بلکه زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.

قرآن در جبهه

پس از نماز صبح، در گوشه‌ای از خاکریز، خودم را رها می‌کنم. هنوز چشمان خسته‌ام نیمه‌باز است که صدای انفجاری غافلگیرم می‌کند، بچه‌ها به سرعت در پشت خاکریزها سنگر می‌گیرند. ما کمین خورده‌ایم....

نیروهای زرهی دشمن در حال نزدیک شدن هستند. حلقه محاصره لحظه به لحظه تنگ‌تر می‌شود. از یک سو نیروهای ما خسته هستند و به استراحت نیاز دارند و از سوی دیگر ارتباط ما با نیروهای خودی، قطع شده است و غیر از سلاح‌های سبک مانند: کلاشینکف و آر.پی.جی، اسلحه دیگری نداریم. خاکریزهای کوتاه کنار جاده کاملاً در تیررس تانک‌های دشمن قرار دارد.

در چنین موقعیت خطیری که بچه‌ها هریک به کاری مشغول هستند، با تعجب می‌بینم که غلامرضا صالحی بدون توجه به این همه هیاهو، در گوشه‌ای نشسته و درحالی که قرآن کوچکی در دست دارد، آرام زمزمه می‌کند. شگفت‌زده از او می‌پرسم برادر عزیزم، در این وضعیت، کاری لازم‌تر از خواندن قرآن پیدا نمی‌شود؟! نگاهی به من می‌کند و با تبسم می‌گوید: «قرآن به انسان آرامش و نیرو می‌دهد و من در این شرایط به این نیرو و آرامش نیاز دارم». دقایقی به خواندن قرآن ادامه می‌دهد و بعد قرآن را می‌بوسد و در جیب روی سینه‌اش می‌گذارد و همراه با بچه‌های آر.پی.جی زن داخل شیار می‌شود.

باران گلوله تانک لحظه به لحظه شدیدتر می‌شود. ناگهان غلامرضا را می‌بینم که با یک حرکت، خود را جلوی تانک دشمن می‌رساند و آن را هدف قرار می‌دهد و به آتش می‌کشد. با توقف این تانک، تقریباً جاده مسدود شده و در عرض چند دقیقه تعداد دیگری تانک متوقف می‌شود. فریاد «الله اکبر» از هرسو به گوش می‌رسد و بچه‌ها از خاکریزها سرازیر می‌شوند....

غلامرضا بار دیگر آر.پی.جی را آماده می‌کند، ولی این بار قبل از فریاد تکبیر، گلوله‌ای هوا را می‌شکافد و بر پیشانی بلندش می‌نشیند. صدای آخرین «الله اکبر» او با پرواز روح پاکش به آسمان می‌رود.

درس دوازدهم

جلسه اول

سوره حج ۲۲

جزء ۱۷

خواندن در گروه

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاستَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ
وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ
الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٢﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ
اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٣﴾ اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ
رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٤﴾ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٥﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا
رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٦﴾ وَجَاهِدُوا
فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ
مِنْ حَرَجٍ مِلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ
مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا
شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ
وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

۱۱۸

سُورَةُ الْحُجِّ

آيَاتُهَا

قرآن کامل ۳۴۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأُفْرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ إِلَّا عَلَى
أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾
فَمَنْ ابْتَغَى وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ
هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى
صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾ أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ
يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ
مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿١٣﴾
ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا
الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا
ءَاخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ
لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ
خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

قرآن کامل ۳۴۲

استماع و فردخوانی

تلفظ «ض»

به قرائت آیات درس گوش کنید. با کمی دقت متوجه می شوید که «ض» مثل «ظ» نوک زبانی درشت، ولی محکم تلفظ می شود. اینک با دقت در تلفظ «ض» کلمات دارای این حرف را درست و زیبا بخوانید.

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بسپارید.

به یاد دارید ، پردازید ، رکوع کنید ،
سجده کنید ، یاور ، سرپرست

معنا	کلمه	ردیف
	أَسْجُدُوا	۲
چه خوب.....است	نِعْمَ	۴
	ءَاتُوا	۶
	نَصِير	۸

معنا	کلمه	ردیف
	إِزْكَعُوا	۱
انجام دهید	إِفْعَلُوا	۳
	أَقِيمُوا	۵
	مَوْلَى	۷

فعالیت دوم

این ترکیبها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ :

۱- إِزْكَعُوا وَاسْجُدُوا :

۴- أَقِيمُوا الصَّلَاةَ :

۳- وَافْعَلُوا الْخَيْرَ :

۶- هُوَ مَوْلَاكُمْ :

۵- ءَاتُوا الزَّكَاةَ :

۸- وَنِعْمَ النَّصِيرُ :

۷- فَنِعْمَ الْمَوْلَى :

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۴۰ تا ۳۴۵ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این آیه و عبارات پایانی سوره حج را کامل کنید.

۱- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ**

۲- **وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ** ﴿۷۷﴾

موفق و رستگار شوید

۳- **فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ**

پس

۴- **وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ**

و تمسک بجوید

۵- **فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ** ﴿۷۸﴾

ج- از صفحه ۳۴۰ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۳۴۲ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

درس دوازدهم

جلسه دوم

سوره مؤمنون ۲۳

جزء ۱۸

خواندن در گروه

هنگام شنیدن
و خواندن
آیات درس به
تلفظ صحیح
حرف «ض»
دقت کنید.

أَلَمْ تَكُنْ أَتَىٰ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا رَبَّنَا
غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا
فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ اخْسَئُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ
﴿١٠٨﴾ إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا
فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ
سَخِرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُم ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾
إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١١﴾ قُلْ كَمْ
لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ
يَوْمٍ فَسْئَلِ الْعَادِينَ ﴿١١٣﴾ قُلْ إِنْ لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ أَفَحَسِبْتُمْ أَنْمَّا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ عَلَيْنَا
لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَالَى اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ
الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ
لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ
﴿١١٧﴾ وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

آیاتها

۶۴

آموزش مفاهیم

فعالیت اول

جدول زیر را با استفاده از کلمات داده شده کامل کرده و سعی کنید معنای کلمات را به خاطر بیاورید.

دلیل ، خلق کردیم ، مهربانان ، رحم و مهربانی کن

معنا	کلمه	ردیف
فرمانروا	مَلِك	۲
با	مَعَ	۴
برهان ،	بُرْهَان	۶
بیامرزد	إِغْفِرْ	۸
	رَاحِمِينَ	۱

معنا	کلمه	ردیف
آفریدم	خَلَقْنَا	۱
ارزشمند، گران قدر	كَرِيم	۳
دیگر	ءَاخَر	۵
نزد	عِنْدَ	۷
	إِرْحَمْ	۹

فعالیت دوم

این ترکیب‌ها و عبارات قرآنی را معنا کنید.

۲- أَلَمَلِكُ الْحَقُّ :

۴- إِلَهَاءَاخَر :

۶- عِنْدَ رَبِّهِ :

۸- خَيْرُ الرَّاحِمِينَ :

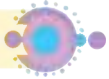
۱- خَلَقْنَاكُمْ :

۳- مَعَ اللَّهِ :

۵- لَا بُرْهَانَ لَهُ :

۷- رَبِّ اغْفِرْ :

۱- رَبِّ = یارب، یاربی : ای پروردگار من، پروردگارا،

سه آیه آخر سوره مؤمنین را بخوانید و سپس ترجمه آن را کامل کنید.

إَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾

پس ... گمان می کنید که ... را بیهوده و ... باز گردانده نمی شوید؟! ﴿١١٥﴾

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾

... برتر است ... (آن) ... ؛ عرش با عظمت و گران قدر ﴿١١٦﴾

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ

و ... بخواند ... در این کارش

فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾

پس حساب او فقط ... است؛ به راستی موفق و رستگار نمی شوند ... ﴿١١٧﴾

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

.....

انس با قرآن در خانه

الف- خواندن روزانه قرآن کریم: هر روز در خانه یک صفحه از صفحات ۳۴۶ تا ۳۴۹ قرآن کریم را بخوانید.

ب- ترجمه این عبارات قرآنی را که در صفحات فوق آمده است کامل کنید و شماره آیه مربوط را، مقابل آن بنویسید.

۱- وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ

و که زنده می کند و می میراند.

مؤمنون، آیه ...

وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

و از اوست آمد و شد ... و ... ؛؟!

مؤمنون، آیه ...

۲- وَقُلْ رَبِّ اعْزُذْ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ

و پناه می برم و سوسه های ...

مؤمنون، آیه ...

۳- فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

... .. که میزان اعمالش سنگین باشد همان رستگاران هستند.

ج- از صفحه ۳۴۷ قرآن کریم حداقل سه ترکیب یا عبارت ساده قرآنی نوشته و معنا کنید.

۱-

۲-

۳-

د- از صفحه ۳۴۸ یک پیام زیبا و کوتاه قرآنی انتخاب کنید.

پیام قرآنی

عنوان:

متن:

ترجمه:

امتحان

ساعت امتحان بود. تنبلی و سستی در درس خواندن، کار دستم داده بود و اضطراب سراپای وجودم را گرفته بود. چه کنم؟ هر لحظه فکری به ذهنم می آمد. آخر تصمیم خود را گرفتم. کتاب درسی را در کشوی میز گذاشته و با ظرافت تمام آن را طوری قرار دادم که نه کسی متوجه شود و نه به هنگام استفاده دچار مشکل شوم. لحظه ای احساس آرامش کردم. معلم وارد کلاس شد و برگه های سؤال را توزیع کرد، همه آماده امتحان بودیم، اما ناگهان او بچه های کلاس را غافلگیر کرد. آهسته آهسته به سوی تخته سیاه رفت و آیه ای کوتاه از کتاب بزرگ آسمانی را بر روی آن نوشت:

أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَى

سپس روبه ما کرده و تنها یک کلام گفت: «آخرین نفر، ورقه های امتحان را به دفتر بیاورد و به من تحویل دهد». آن گاه پیش چشمان مبهوت ما از کلاس خارج شد. او نگاه همواره ناظر خدا را به یاد ما آورد و خود رفت. حالت عجیبی به من دست داد، من که از امتحان چیزی بلد نبودم، در ورقه ام هیچ چیز ننوشتم، جز یک جمله:

آری، یافتم که خدا همیشه مرا می بیند!

نیایش

اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ قُلُوْبَنَا بِالْقُرْءَانِ

خدایا دل‌های ما را به نور قرآن روشن کن

وَ زَيِّنْ اَخْلَاقَنَا بِالْقُرْءَانِ

و اخلاق ما را با قرآن زینت بخش

وَ اسْتَجِبْ دُعَاءَنَا بِالْقُرْءَانِ

و دعای ما را به حق قرآن برآورده ساز

اَللّٰهُمَّ اهْدِنَا بِهِدَايَةِ الْقُرْءَانِ

خدایا ما را از هدایت قرآن بهره‌مند ساز

وَ ارْفَعْ دَرَجَاتِنَا بِبَرَكَاتِ الْقُرْءَانِ

و به برکت قرآن، بر درجات ما بیفزای

وَ كَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا بِحَقِّ الْقُرْءَانِ

و به حق قرآن، خطاهای ما را بپوشان

وَ عَافِنَا مِنْ كُلِّ بَلَاءٍ الدُّنْيَا بِالْقُرْءَانِ

و به وسیله قرآن، ما را از همهٔ بلاهای دنیا حفظ کن.

ءَامِيْنَ يَا رَبَّ الْعَالَمِيْنَ

آری ای پروردگار جهانیان این چنین کن!

فهرست کلمات

در فهرست کلمات، معنای کلمات دروس و شماره درسی که هر کلمه اولین بار در آن به کار رفته، آمده است.

الف

معبود، خدا	إله ۲	آیات، نشانه‌ها	آیات ۱
پاداش	أجر ۲	پدران، جمع آب	آباء ۳
عبادت کن	أعبد ۳	بیخس، بده	آت ۸
فروفرستادیم، نازل کردیم	إنزلنا ۳	بخشیدیم به، دادیم به	آئینا ۱۰
کار، فرمان	أمر ۳	بپردازید	آتوا ۱۲
اگر، نه، نیست	إن ۳	دیگر	آخر ۱۲
یا، آیا	أم ۳	آخرت، قیامت	آخرۃ ۷
شما	أنتم ۴	ایمان آوردند	آمنوا ۱۱
تو	أنت ۴	اسم	اسم ۱
اجازه	إذن ۴	الله	الله ۱
آماده کردیم	أعتدنا ۷	کسی که	الذی ۱
انسان	إنس ۷	مگر	إلا ۱
این، این که	أن ۷	زمین	أرض ۱
نازل کرد، فروفرستاد	أنزل ۸	آگاه باشید، آگاه باش	آلا ۱
بهتر، بهترین	أحسن ۸	قطعا	إن ۱
وقتی که، هنگامی که	إذ ۸	بیشتر	أكثر ۱
من	أنا ۹	فقط	إنما ۲
برو	إذهب ۹	به، به سوی	إلی ۲
کار، جمع امور	أمر ۹	برادر	أخ، اخو، اخی، اخی ۲
خانواده	أهل ۹	آیا	أ ۲
صبور و شکیبا باش	إصبر ۱۰	عبادت کنید	أعبدوا ۲

أَب، أَبُو، اِبَا، أَبِي ۱۰

أَوَّلُكَ ۱۱

إِرْكَعُوا ۱۲

أُسْجُدُوا ۱۲

إِفْعَلُوا ۱۲

أَقِيمُوا ۱۲

إِغْفِرْ ۱۲

إِرْحَمْ ۱۲

إِجْعَلْ ۵

ابواب ۵

أَلِيمْ ۵

أَعْنَابْ ۶

أَلْوَانْ ۶

أَوْحَى ۶

أَلَّذِينَ ۷

إِنَّ ۷

بدر، جمع آباء

آنها

ركوع كنيد

سجده كنيد

انجام دهيد

به پاداريد

بيامرز

رحم و مهرباني كن

قرار ده

درها، جمع باب

دردناك

درختان انگور، جمع عِنَبْ

رنگ‌ها، جمع لون

وحى كرد

كسانى كه

كه، اين كه، قطعاً

تَعْلَمُ ۵

تَقْوَى ۱۰

ثَمَرَاتْ ۶

جاء ۲

جاهِلْ ۴

جِبَالْ ۶

جَنّ ۷

جَعَلْنَا ۸

حَقّ ۱

حُكْمْ ۳

حَمْدْ ۵

حَسَنْ ۱۱

خَلَقَ ۱

خَيْرْ ۱۰

خَلَقْنَا ۱۲

مى داني

تقوا، پرهيزكارى

ميوه‌ها، جمع ثمره

ج، ح، خ

آمد، آمد برای

نادان، بي‌خرد

كوه‌ها، جمع جَبَلْ

جن

قرار داديم

حق

فرمان، دستور

سپاس و ستايش

نيكو، خوب

خلق كرد

خوب، بهتر، بهترين

خلق كرديم، آفريديم

د، ذ

دعا، درخواست

اين، آن

گناهان، جمع ذَنْبْ

فرزند، نسل

پديد آورد

رفت

ر، ز

بخشنده

مهربان

رحمت، لطف

پروردگار

دُعَاءْ ۵

ذَلِكَ ۳

ذُنُوبْ ۴

ذُرِّيَّةْ ۵

ذَرَأَ ۶

ذَهَبَ ۱۱

رَحْمَنْ ۱

رَحِيمْ ۱

رَحْمَةً ۱

رَبّ ۲

ب

به

شكّم‌ها، جمع بَطْنْ

خانه‌ها، جمع بَيْتْ

باطل، پوچ و بيهوده

بشر، انسان

بيناً

برهان، دليل

ت، ث

انديشه مى كنيد

عمل مى كنيد، انجام مى دهيد

توكل كن

بِـ ۱

بُطُونْ ۶

بُيُوتْ

بَاطِلْ ۷

بَشَرْ ۹

بَصِيرْ ۹

بُرْهَانْ ۱۲

تَعْقِلُونَ ۲

تَعْمَلُونَ ۳

تَوَكَّلْ ۳

رِزْق ۱۰

روزی

رَازِق ۱۱

روزی دهنده

رَاجِمِینَ ۱۲

مهربانان

زَرَع ۶

زراعت

زَیتون ۶

زیتون

زینة ۸

زینت، زیبایی

ط، ظ

طَغَى ۹

ظغیان کرد، نافرمانی کرد

ظُلُمَات ۴

تاریکی‌ها

ظَالِمِینَ ۷

ظالمان، ستمگران

ظَنَّ ۱۱

گمان کرد

ع، غ

بر

عَلَى ۲

از

عَنْ ۳

دانستید

عَلِمْتُمْ ۴

عزتمند، شکست‌ناپذیر

عَزِيز ۴

بندگان، جمع عبد

عِبَاد ۵

عذاب، کیفر

عَذَاب ۵

چشم‌ها، جمع چشم

عُیُون (عین) ۵

عمل کردن، انجام دادند

عَمِلُوا ۸

عمل، کار

عَمَل ۹

عبادت، پرستش

عِبَادَة ۹

عاقبت

عَاقِبَة ۱۰

دانا

عَالِم ۱۰

غم، اندوه و ناراحتی

عَمَّ ۱۱

نزد

عِنْد ۱۲

غیب، نهان

غَیْب ۳

بسیار آمرزنده

غَفُور ۳

ف، ق

در

فِی ۱

پس، و

فَ ۲

لطف و رحمت

فَضْل ۳

انجام دادید

فَعَلْتُمْ ۴

جوانان

فَتِیْه ۸

س، ش

سَمَوات، ۱

آسمان‌ها

سَمَاء ۵

آسمان

سَمِيع ۵

شنوا

سَبْعَة، سَبْع ۵

هفت

سُبُل ۶

راه‌ها، جمع سَبیل

سَبَّح ۱۰

تسبیح‌گوی

سُبْحَان ۱۱

پاک و بی‌عیب است

سَجَدُوا ۸

سجده کردند

شَمْس ۱

خورشید

شَیْء ۲

چیز

شَدید ۴

سخت

شَجَر، شَجَرَة ۶

درخت

شِفَاء ۶

درمان

ص، ض

صِرَاط ۴

راه

صَلَاة ۵

نماز

صَالِحَات ۷

کارهای خوب

صَغِيرَة، صَغِير ۸

کوچک

صَالِح ۹

خوب، شایسته

صَدْر ۹

سینه، جمع صدور

ضَلال ۱۰

گمراهی

تکذیب کردند، انکار کردند	کَذَبُوا ۱۱	ماه	قَمَر ۱
ارزشمند، گرانقدر	كَرِيم ۱۲	قوم، گروه	قَوْم ۱
ل		بگو	قُل ۲
برای	لِ ۱	توانا	قَدِير ۲
لیکن، ولی	لَكِنَّ ۱	گفت	قَالَ ۲
تا، امید است	لَعَلَّ ۳	گفتند	قَالُوا ۴
قطعاً	لَّ ۴	قلب‌ها، دل‌ها	قُلُوب ۴
نیست	لَيْسَ ۵	بگو	قُل ۷
نزد	لَدُن ۸	گفتیم	قُلْنَا ۸
ملاقات، دیدار	لِقَاء ۹	قبل از، پیش از	قَبْل ۱۰
شریک نگیرد	لَا يُشْرِكُ ۹	قطعاً	قَدْ ۱۰
زبان، جمع: السنة	لِسَان ۹	ک	
قطعاً	لَقَدْ ۱۰	کتاب، قرآن	كِتَاب ۱
اندیشه نمی‌کنید	لَا تَعْقِلُونَ	شما، تان	كُم ۱
شب	لَيْل ۱	هر، همه	كُل ۲
م		تو، ت	كَ ۳
آنچه	مَا ۱	کافر، بی‌ایمان	كَافِر ۴
پند و اندرز	مَوْعِظَة ۱	بزرگ	كَبِير، كَبِيرَة ۷
از، از سوی	مِنْ ۱	بود، است	كَانَ ۷
هرکس، کسی که، چه کسی	مَنْ ۲	غار	كَهْف ۸
نه نیست	مَا ۲	امید دارد	كَانَ يَرْجُو ۹
دین، آیین	مِلَّة ۳	بسیار	كَثِير ۹
نیکوکار	مُحْسِن ۴	بودی، هستی	كُنْتُ ۹
بریاکننده	مُقِيم ۵	بودیم، هستیم	كُنَّا ۱۰
مؤمن، با ایمان	مُؤْمِن ۵	بودید، هستید	كُنْتُمْ ۱۰
وعده‌گاه، جایگاه	مَوْعِد ۵	بودم، هستم	كُنْتُ ۱۱
افراد باتقوا	مُتَّقِينَ ۵	این چنین	كَذَلِكَ ۱۱
گوناگون	مُخْتَلِف ۶	کافر شدند	كَفَرُوا ۱۱

مُجْرِم ۸

گناه کار

مُبِين ۱۰

روشن

مُلْك ۱۱

فرمانروایی

مُهِين ۱۱

خوارکننده

مَوْلَى ۱۲

سرپرست

مَلِك ۱۲

فرمانروا

مَعَ ۱۲

با

ن

نور ۱

نور

نَهَار ۱

روز

ناس ۱

مردم

نَفْس ۱

خود، جان

نا ۳

ما، مان

نَخِيل ۶

درختان خرما، جمع نخل

نُجُوم ۶

ستارگان، جمع نجم

نَحْل ۶

زنبور عسل

نَحْنُ ۱۰

ما

نادی ۱۱

ندا کرد، صدا زد

نَجِينَا ۱۱

نجات دادیم

نَعِيم ۱۱

پر نعمت

نِعَم ۱۲

چه خوب... است

نَصِير ۱۲

یاور

و، هـ

وَعْد ۱

وعده

وَاحِد ۳

یگانه، یک

وَيْل ۴

وای بر

وَالِدَيَّ ۵

پدر و مادرم

وَزِير ۹

کمک کار، دستیار

وَجَدُوا ۸

یافتند

هُوَ ۱

او

هُمْ ۱

آنها، شان

هُدًى، هُدًى ۱

هدایت

هـ ۲

او، شش، او

ها ۲

آن، شش، آن

هَلْ ۴

آیا

هَذَا ۴

این

هَيَّيْ ۸

مهیا کن، فراهم ساز

ی

يَا أَيُّهَا ۱

ای

يَا ۲

ای

ي ۲

من، مَم

يَشْكُرُونَ ۳

شکر می کنند

يَعْلَمُونَ ۳

می دانند

يَوْم ۵

روز

يَتَفَكَّرُونَ ۶

فکر می کنند

يَعْقِلُونَ ۶

تعقل و اندیشه می کنند

يَذْكُرُونَ ۶

پند می گیرند

يَهْدِي ۷

هدایت می کند

يُبَشِّرُ ۷

بشارت و مزه می دهد

يَعْمَلُونَ ۷

انجام می دهند، عمل می کنند

يَأْتُونَ بِـ، يَأْتُوا بِـ ۷

می آورند، بیاورند

يُؤْمِنُونَ ۷

ایمان می آورند

يَقُولُونَ ۸

می گویند

يَظْلِمُ ۸

ظلم می کند، ستم می کند

يُوحِي ۹

وحی می شود

يَوْمِئِذٍ ۱۱

آن روز

